

CEREBRUM

Asociace osob po získaném poškození mozku

Pacientská nezisková organizace sdružující občany, kteří utrpěli poškození mozku (cévní mozkové příhody, traumata, nádory mozku či jiné poškození), jejich rodinné příslušníky i pečující. Cerebrum poskytuje informace vedoucí k porozumění problematice poranění mozku. Provozuje pro tyto osoby komunitní centrum – bezpečné místo pro každého. Prostor pro vzájemnou motivaci a podporu. Prostor, kde chce Cerebrum dát každému ten pocit, že na „to“ není sám.

Kontakty

Křížíkova 56/75A, Karlín, 186 00 Praha 8

Poradna - tel: +420 775 577 701

Všeobecné informace - tel: + 420 773 540 589

E-mail: info@cerebrum2007.cz

Web: www.cerebrum2007.cz

Sledujte nás na sociálních sítích. Jsme na Facebooku, Instagramu a Linkednu.

Pomozte nám dál šířit osvětu a **staňte se naším dárcem.**

Naskenujte QR kód.

Děkujeme, vaše CEREBRUM

O autorech:

Mgr. Ing. Jana Horynová, Ph.D.

Vystudovala magisterský obor Speciální pedagogika se zaměřením na logopedii a surdopedii na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, kde také absolvovala doktorské studium.

V současné době působí jako vyučující na Pedagogické fakultě a 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Zároveň pracuje jako klinická logopedka na Klinice rehabilitačního lékařství Všeobecné fakultní nemocnice a 1. lékařské fakulty v Praze, kde se věnuje dospělým pacientům se získanými neurogenními poruchami komunikace a poskytuje jim individuální i skupinovou logopedickou péči. Podílí se také na terénní logopedické péči v rámci neziskové organizace Klub afasie.

Mgr. Bc. Michal Kraft

Vystudoval magisterský obor Logopedie na Pedagogické fakultě a jednooborovou bakalářskou Psychologii se zaměřením na neuropsychologii na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

Nadále pokračuje v doktorském studiu v oboru Fyziologie a patofyziologie člověka na 2. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze, kde také vyučuje Logopedii v geriatрии pro budoucí lékaře a zdravotní sestry. Od roku 2020 pracuje jako klinický logoped v Centru následné péče a na Geriatrické interní klinice Fakultní nemocnice v Motole, kde se zaměřuje na neurogenní poruchy komunikace a dysfagie v dospělém a seniorském věku. Zároveň poskytuje terénní logopedickou péči v Praze v rámci neziskové organizace Klub afasie.

PŘÍRUČKA SKUPINOVÉ LOGOPEDIE

Jana Horynová / Michal Kraft

CEREBRUM

Asociace osob po získaném poškození mozku, z.s.

+ BONUSOVÉ LEKCE Z ISLANDU

Thorunn Hanna Halldorsdóttir

Helga Thors

Anna Berglind Svansdóttir

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Obsah

Úvod	4
1. lekce – Seznámení & rodina	6
Příloha č. 1.1 – č. 1.2	9
2. lekce – Povolání	11
Příloha č. 2.1 – č. 2.2	14
3. lekce – Jídlo	17
Příloha č. 3.1	20
4. lekce – Roční období, počasí	21
Příloha č. 4.1 – č. 4.2 – č. 4.3	24
5. lekce – Bydlení	32
Příloha č. 5.1	36
6. lekce – Volný čas & hobby	38
Příloha č. 6.1 – č. 6.2	41
7. lekce – Nakupování	43
8. lekce – Cestování & dovolená	46
Příloha č. 8.1	49
9. lekce – Kultura & umění	50
10. lekce – Sport	53
Příloha č. 10.1	56
11. lekce – Příroda	57
12. lekce – Ženy versus muži	60
Příloha č. 12.1	63
13. lekce – Životní styl & zdraví	66
Příloha č. 13.1 – č. 13.2	69
14. lekce – Svátky a oslavy, národní zvyky	72
Příloha č. 14.1	75
15. lekce – Česká republika & Praha	78
Příloha č. 15.1 – č. 15.2	81
Bonusové lekce z Islandu	83
1. bonusová lekce – Zajímavá místa na Islandu	84
Příloha č. 1B.1 – č. 1B.2	87
2. bonusová lekce – Státní svátky a oslavy Islandu	88
Příloha č. 2B.1 – č. 2B.2	91
Heilaheill	93
Literatura	94

Vážení čtenáři,

s potěšením vám představujeme Příručku skupinové logopedie, která obsahuje tipy a podněty pro rozvoj vzájemné komunikace a interakce dospělých klientů se získaným poškozením mozku a souvisejícími řečovými a jazykovými obtížemi.

Příručka vznikla na základě projektu z Fondů EHP a Norska „Výměna zkušeností patientských organizací se specializací na pacienty s poškozením mozku“, do kterého se zapojily dvě patientské organizace, na české straně Cerebrum – Asociace osob po získaném poškození mozku a na islandské straně Heilaheill. Právě dlouholeté zaměření obou organizací na skupinovou rehabilitaci osob se získanými neurogenními poruchami komunikace se stalo inspirací pro tvorbu uvedeného projektu, který probíhal od 1. září 2024 do 31. března 2025.

V úvodní části stručně představujeme úlohu skupinové terapie řečových a jazykových schopností a základní zásady pro organizaci této formy rehabilitace. Dále seznamujeme se základními charakteristikami neurogenních poruch komunikace a uvádíme doporučení, jak s lekcemi pracovat.

Těžištěm příručky je 17 konverzačních lekcí pokrývajících důležitá a zajímavá témata týkající se osobního, volnočasového i pracovního života účastníků skupiny, ale i zajímavostí o České republice a Islandu. Při tvorbě jednotlivých úloh a cvičení jsme vycházeli především z našich osobních zkušeností s terapií u pacientů se získanými neurogenními poruchami komunikace, kteří byli a jsou naší největší inspirací a patří jim velké poděkování.

Věříme, že v příručce naleznete nové nápady pro skupinovou logopedickou terapii a rozvoj konverzačních a komunikačních dovedností vašich klientů. Jsme si zároveň jisti, že tyto úlohy a cvičení dokážete dále rozvíjet a rozpracovávat dle potřeby. Přejeme vám hodně radosti a společných zážitků s vašimi klienty.

Autoři

ÚVOD

1. Skupinová terapie řečových a jazykových schopností

Skupinová terapie může být v rehabilitaci řečových a jazykových schopností velmi vítaným doplňkem a někdy i přínosnou změnou při dlouhodobě trvající ambulanti individuální terapii. V každé terapii je klíčovým prvkem motivace, v té skupinové to může být samotná dynamika skupiny (vztahy a interakce mezi členy navzájem i mezi členy a terapeutem) a pocit sounáležitosti každého jednotlivce ve skupině.

Skupinová terapie může poskytnout účastníkům několik výhod, neboť ve skupině dochází k interakcím, k nimž je potřeba funkční a úspěšná komunikace, která každého jednotlivce nutí podvědomě ke zlepšování. Jednou z takových výhod je zvyšování iniciace komunikace s ostatními členy skupiny a nárůst tendence vyjádřit svůj komunikační záměr. Skupinové prostředí a ostatní členové nabízí jednotlivci pestrou variaci komunikačních situací oproti domácímu či ambulanti prostředí (Elman, 2006). Členové skupiny tak mohou po několika skupinových sezeních být komunikačně odvážnější, sociálně zdatnější a mohou mnohem více věřit ve své postupně znovunabyté schopnosti.

Při skupinové terapii se doporučuje obecně pořádat jednotlivá sezení 1x týdně; pokud tuto intenzivnější frekvenci není možné zaručit, pak optimálně 1x za dva týdny po dobu hodiny až hodiny a půl čistého času (Elman, 2006). Více podle našich zkušeností není nutné a spíše by se jednalo o kontraproduktivní čas, neboť klienti se získaným narušením mozkové tkáně mívají sníženou vytrvalost kognitivních funkcí, zvláště schopnost koncentrovat pozornost a zpracovávat auditivní a vizuální signály v rámci své úrovně a kapacity vědomí (Kulišťák, 2017). Pokud jde o velikost skupiny, doporučuje se nepřekračovat podstatněji počet 10–12 účastníků. Při tomto počtu je vhodné počítat s účastí dvou terapeutů nebo terapeuta a dvou „asistentů“ z řad studentů (Elman, 2006).

2. Neurogení poruchy komunikace

Neurogení poruchy komunikace vznikají následkem získaného organického poškození mozkové nervové tkáně (většinou po cévní mozkové příhodě či traumatu mozku), při kterém je narušen buď jazykový systém jednotlivce, nebo jeho řečová produkce a motorická realizace. V prvním případě se nejčastěji jedná o afázie, v oblasti řečové to jsou zejména různé druhy dysartrie a apraxie řeči (Neubauer et al., 2018). Narušením jazyka i řeči je daná osoba v jakémkoliv věku omezena ve své každodenní komunikaci se svým okolím, což negativně ovlivňuje celkovou kvalitu jejího života. Následky tohoto narušení se mohou u dané osoby rozvíjet do podob psychických obtíží (nejčastěji poruchy nálady), sociální izolace až celkové degradace osobnosti vlivem komunikační deprivace (Obereignerů, 2013).

Prostřednictvím pravidelného posilování všech fatických, kognitivních a řečových funkcí v rámci logopedické terapie (jak individuální, tak skupinové) je postupně obnovována narušená komunikační schopnost klienta. Vždy je také nutné najít pro klienta vhodného komunikačního partnera (například u seniorů je to nejčastěji partner/ka, potomek nebo souseď/ka) pro každodenní interakci a řádně ho edukovat, aby mohl efektivně podpořit klientovu jazykovou či řečovou rehabilitaci. Skupinová terapie přispívá k navozování četných sociálních interakcí, ve kterých je účastník opakovaně vybízen ke komunikaci a díky tomu je celková rehabilitace efektivnější. Při těžkých narušeních jazyka a řeči je u klienta primárním cílem zajistit funkční komunikační systém s jeho okolím. Klinický logoped může

v tomto případě využít prvky alternativní či augmentativní komunikace (tj. komunikační prostředky, jako je např. znakový jazyk, prstové abecedy nebo piktogramy, komunikátory či komunikační softwary v tabletu a počítači). Klient prostřednictvím těchto komunikačních nástrojů může rozšířit svoji velmi omezenou expresi a být schopen základní interakce s okolím s cílem saturovat své základní potřeby.

Cílem terapie (individuální a skupinové) neurogeních poruch komunikace by mělo být obnovení řečových a jazykových schopností v co možná největší míře, aby klienti mohli každodenně naplňovat svůj komunikační záměr a tím i své základní a vyšší potřeby.

3. Jak s příručkou pracovat?

Publikace je rozdělena celkem na 15 lekcí, jejichž pořadí nemusí nutně terapeut, který bude s příručkou pracovat, respektovat.

Obsahuje také dvě bonusové lekce zařazené pro podporu tematické diverzity. Tyto lekce vytvořily islandské klinické logopedky jako svůj příspěvek v rámci spolupráce a výměny zkušeností z klinické praxe v rehabilitaci řečových a jazykových poruch. Tato spolupráce vznikla, jak již bylo uvedeno, na základě projektu z Fondů EHP a Norska „Výměna zkušeností patientských organizací se specializací na pacienty s poškozením mozku“.

V úvodu každé lekce jsou představeny cíle, kterých cvičení dané lekce pomáhají dosáhnout. Dále je zde seznam pomůcek a přípravy na danou lekci, včetně případných domácích úkolů pro klienty. Doporučená délka každého sezení je 1,5 hodiny, max. 2 hodiny včetně přestávky. Vhodné prostředí pro skupinovou logopedickou terapii je vsedě u stolu, aby klienti mohli pracovat s různými pomůckami.

Dále v každé lekci následují hlavní cvičení/aktivity, které jsou rozděleny relaxační přestávkou. Doporučujeme toto časové rozložení dodržovat, neboť pacienti s neurogeními poruchami komunikace jsou rychleji unavitelní a daná cvičení by ztrácela na efektivitě.

V závěru každé lekce jsou uvedena bonusová cvičení ve formě pracovních listů, která slouží k upevnění proběhlých tematických aktivit či pro případ, že by byli klienti příliš rychlí v předchozích aktivitách. Je tedy vždy na zvážení vedoucího terapeuta dané skupiny, zda a kdy (dle možností a specifik skupiny) přidá tato cvičení v rámci sezení. Cvičení mohou také sloužit jako doplňující domácí úkol pro účastníky skupiny.

Během každého sezení vždy podporujeme u jednotlivých klientů jakoukoliv formu komunikace. Netrváme na přesném slovním či větném vyjádření. U těžších forem neurogeních poruch komunikace je nutné podporovat všechny formy vyjádření, které budou pro ostatní členy a daného klienta srozumitelné a účelné (Lasotová, 2024), protože obecným cílem skupinové terapie, jak ji koncipujeme i v této publikaci, je podpořit klienty v rehabilitaci jejich jazykových a řečových funkcí, a přispět tak k jejich lepší komunikaci s okolím a vyšší kvalitě jejich života.

1. lekce

Seznámení & rodina

• Cíl:

Seznámení jednotlivých členů konverzační skupiny, navázání kontaktu s okolím, střídání rolí v dialogu a skupinové interakci, aktivní naslouchání a porozumění výpovědi ostatních členů skupiny, trénink pozornosti, vnímání, dlouhodobé a krátkodobé paměti.

• Příprava/pomůcky/materiály:

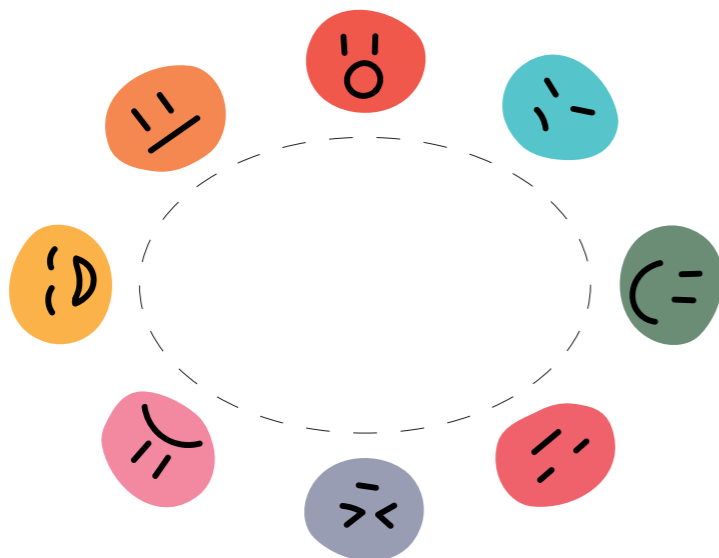
Vyplněné rodokmeny (příloha č. 1.1); 2–3 rodinné a osobní fotografie každého z členů skupiny; základní biografické údaje na listu papíru (první tři položky si přinesou na setkání členové skupiny); míček/klubíčko/dýmka atp.; jmenovky jednotlivých členů skupiny; občerstvení; pracovní list č. 1; příloha č. 1.1; příloha č. 1.2; klíčové pojmy k tématu (vlastní zdroj terapeuta).

• Délka lekce/sezení:

1,5–2 h maximálně

• Prostředí:

• Úvodní cvičení:

1. kolo:

Všichni členové skupiny se postupně představí jménem. Ten, kdo je na řadě, vezme si do ruky míček a poté jej podá dalšímu.

2. kolo:

Ten, kdo drží míček, zopakuje své jméno a přidá jednu informaci o sobě (např. místo narození/bydliště), potom vybere a osloví jménem dalšího člena skupiny a předá mu míček.

• 2. cvičení:

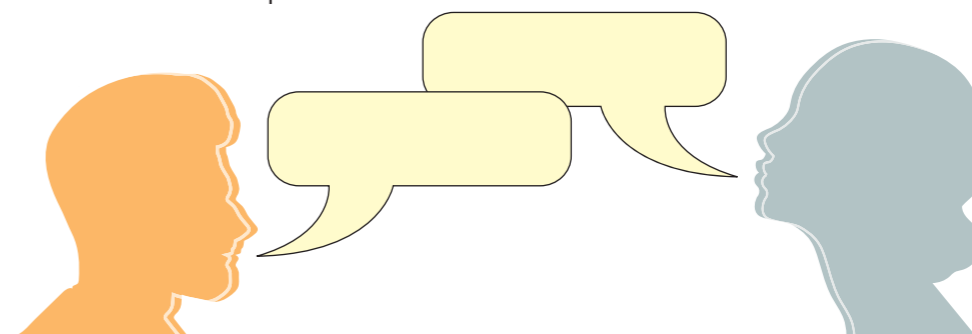
Terapeut si od všech členů skupiny vybere vyplněné rodokmeny. Poté vybere jednoho účastníka a nechá ho vytáhnout jeden z vyplněných rodokmenů. Tento účastník přečte jméno kolegy, kterému rodokmen patří, ukáže, o koho ze skupiny se jedná, a položí mu jednu až dvě otázky na jména z rodokmenu. Člen, který odpovídá, může své odpovědi doprovodit ukázkou přinesených rodinných fotografií. Tento člen také posléze vytáhne další rodokmen. V tomto cvičení se členové skupiny mohou dozvědět více o rodinách účastníků. Pozn.: Pokud by práce s rodokmeny byla příliš obtížná, pracujeme pouze s jednotlivými fotografiemi. V případě většího počtu účastníků rozdělíme aktivitu na dvě části a zařadíme přestávku.

• Relaxační přestávka:

10 min (vyvětrání, protažení, občerstvení, toaleta)

• 3. cvičení:

Konverzační trénink: práce ve dvojicích. Dvojice členů skupiny se vzájemně pokusí zjistit zajímavosti o tom druhém. V závěru této aktivity vždy jednotliví účastníci prozradí tyto zajímavosti o druhém celé skupině.

• Závěrečné cvičení:

Shrnutí lekce, prostor pro vyjádření členů skupiny, domácí úkoly/příprava na další lekci, poděkování a rozloučení.

• Bonusová aktivita:

Pracovní list č. 1

A) Z přeházených písmen sestavte názvy členů rodiny:

R R A B T _____

N Á C H T _____

A C E R D _____

A K M A T _____

S N Y _____

Č I K B A B A _____

S T R A S E _____

O C E T _____

B) Poznejte z uvedeného popisu, o jakého člena rodiny se jedná:

Syn mé matky je můj	teta
Matka mé matky je moje	babička
Matka mého manžela je moje	snacha
Dcera mé sestry je moje	bratr
Bratr mé manželky je můj	vnoučata
Syn mého strýce je můj	neteř
Bratr mé matky je můj	bratranec
Sestra mého bratra je moje	švagr
Pro otce mého manžela jsem	sestra
Sestra mého otce je moje	tchyně
Moje děti jsou pro mé rodiče	strýc

C) Přečtu Vám krátký příběh (příloha č. 1.2), pečlivě poslouchejte a poté odpovězte na otázky:

Jaké oslavil pan Karel jubileum? _____

Jak se jmenuje manželka pana Karla? _____

Kolik mají manželé Jarolímovi vnoučat? _____

Jak se jmenuje Janina teta? _____

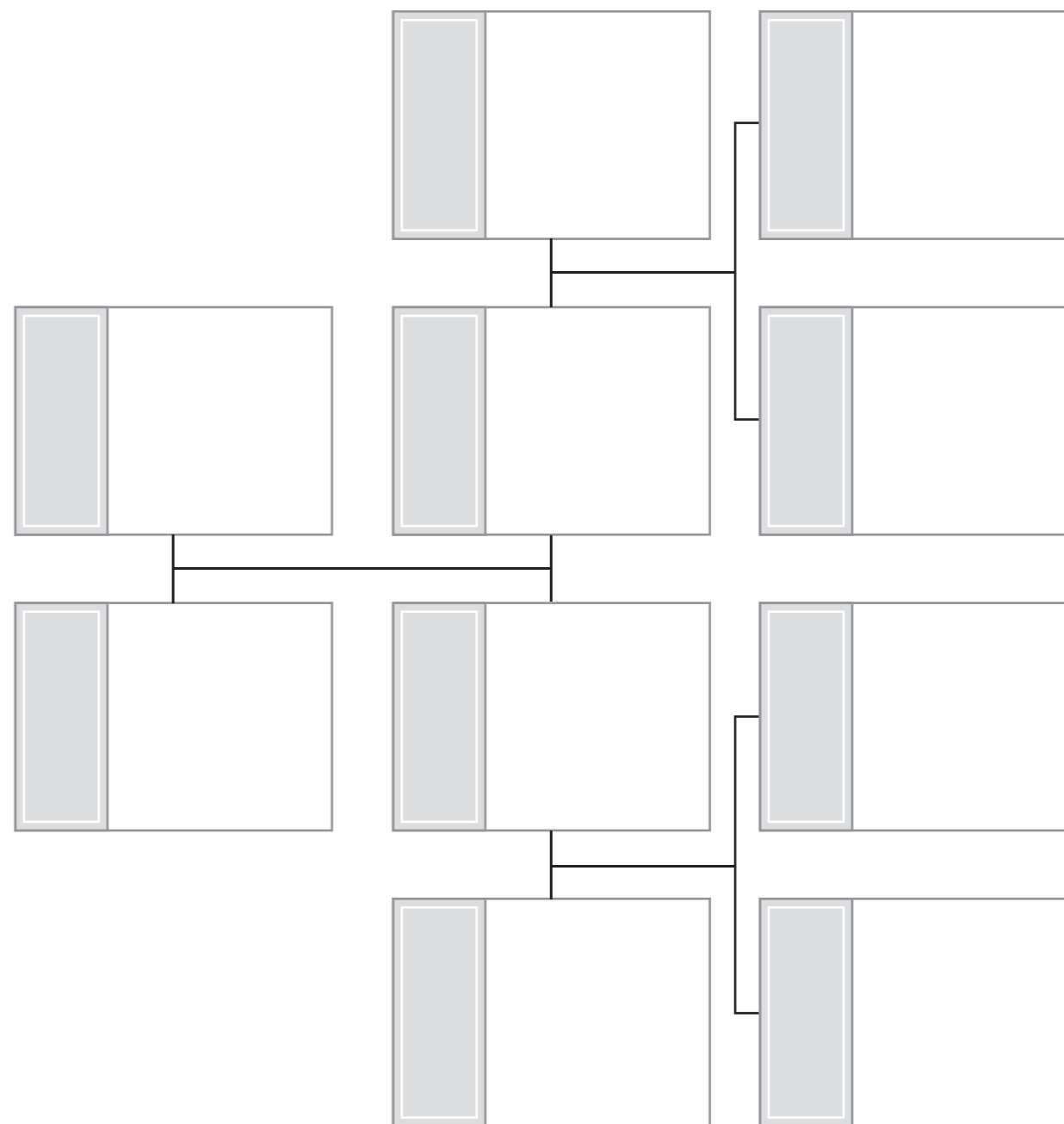
Má Klárka bratrance, či sestřenice? _____

Co dostal pan Karel od svého švagra? _____

Jak se jmenuje Petrova neteř? _____

PŘÍLOHA Č. 1.1

• Rodokmen

PŘÍLOHA Č. 1.2

• Oslava narozenin

Pan Karel Jarolím oslavil v neděli 60. narozeniny. S manželkou Evou uspořádali ve svém domě velkou rodinnou oslavu, na kterou pozvali obě své děti, dceru Janu i syna Petra s rodinami. Nechyběla ani paní Alena, sestra pana Karla, s manželem Josefem.

Jako první dorazili Jana s manželem Honzou a dcerou Klárkou a přivezli mu čokoládový dort. Petr s manželkou Lucií a dvojčaty Aničkou a Maruškou se opozdili a jen tak tak stihli slavnostní oběd. K obědu paní Eva podávala hovězí polévku a svíčkovou omáčku s karlovarským knedlíkem. Po obědě si všichni dali dort a kávu či čaj. Také milému oslavenci popřáli. Od dětí dostal pan Karel poukaz na pobyt v lázních. Alena s manželem věnovali bratrovi nové hodinky.

Velkou radost udělaly svému dědečkovi vnučky. Klárka mu zahrála na housle a Anička s Maruškou mu darovaly každá namalovaný obrázek.

2. lekce Povolání

• Cíl:

Rozšíření slovní zásoby, narace a popis události/zážitku, vyjádření přání a preferencí, porozumění významům slov, střídání rolí v dialogu a skupinové interakci, aktivní naslouchání a porozumění výpovědi ostatních členů skupiny, trénink pozornosti, vnímání a krátkodobé paměti.

• Příprava/pomůcky/materiály:

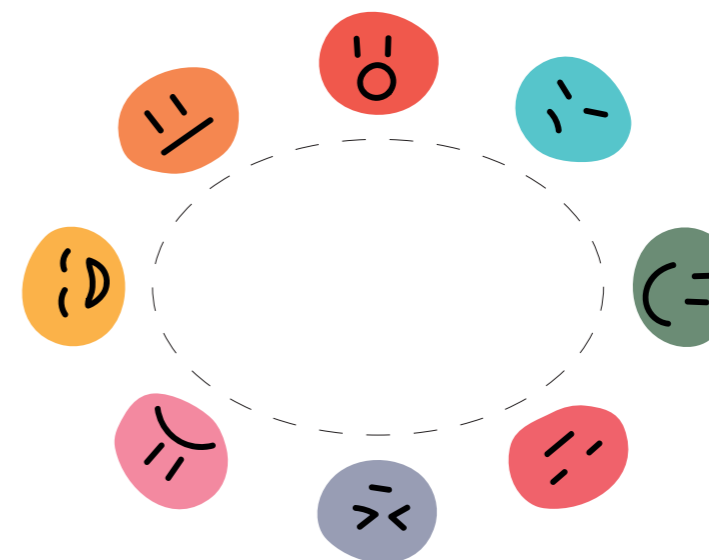
Každý účastník si předem doma připraví 2–3 věty o svém povolání (co potřebuje ke své práci a co je náplní dané profese); míček; jmenovky členů skupiny; občerstvení; klíčové pojmy k tématu; kartičky s názvem profese (příloha č. 2.1); rébusy s názvy povolání (příloha č. 2.2); pracovní list č. 2.

• Délka lekce/sezení:

1,5–2 h maximálně

• Prostředí:

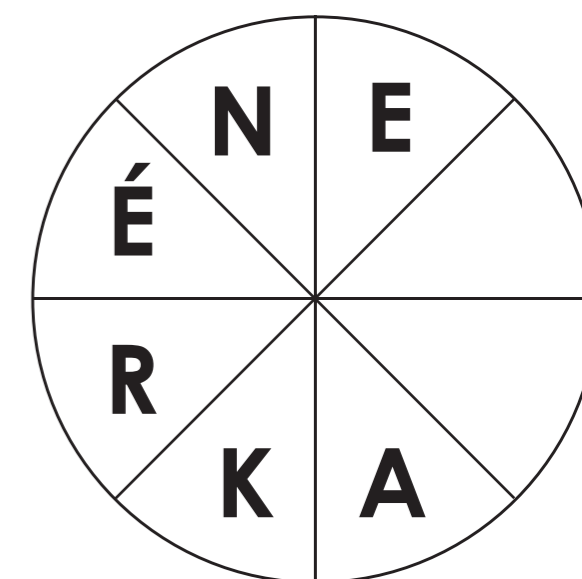
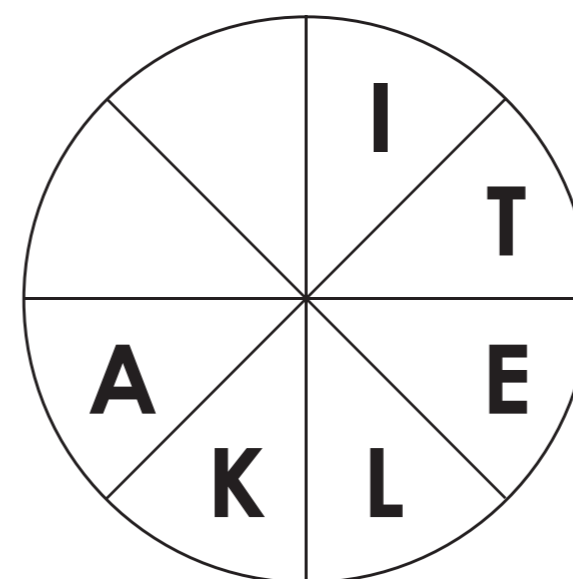
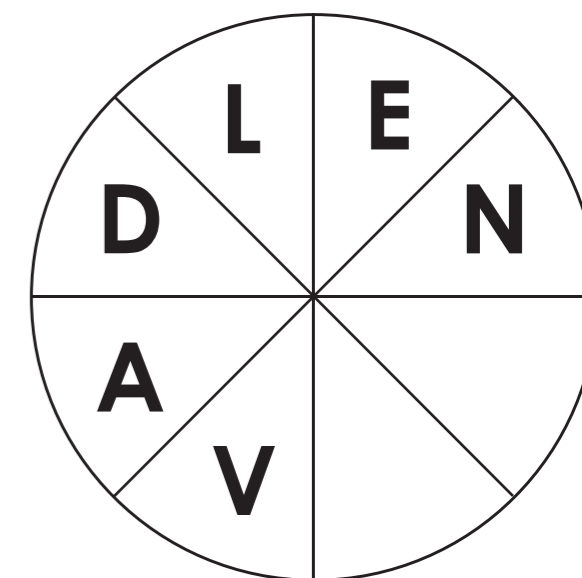
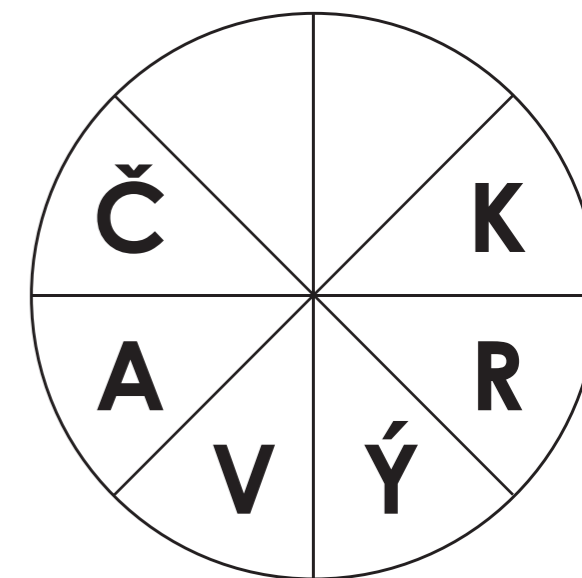
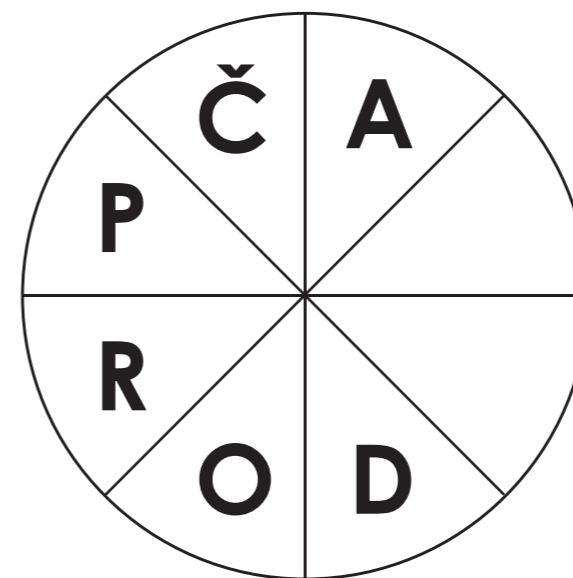

PŘÍLOHA č. 2.1

MALÍŘ POKOJŮ	LETUŠKA
VETERINÁŘ	ZAHRADNÍK
TANEČNÍK	DIRIGENT
LISTONOŠ	HASIČ
ZUBAŘ	SLÁDEK
FYZIOTERAPEUT	POKLADNÍ
UKLÍZEČKA	AUTOMECHANIK
FOTBALISTA	MODERÁTOR
ŠÉFKUCHAŘ	TRENÉR
POLICISTA	ZEDNÍK

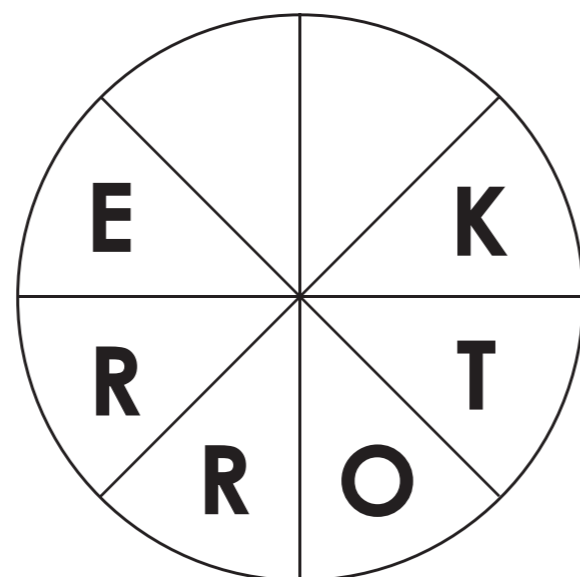
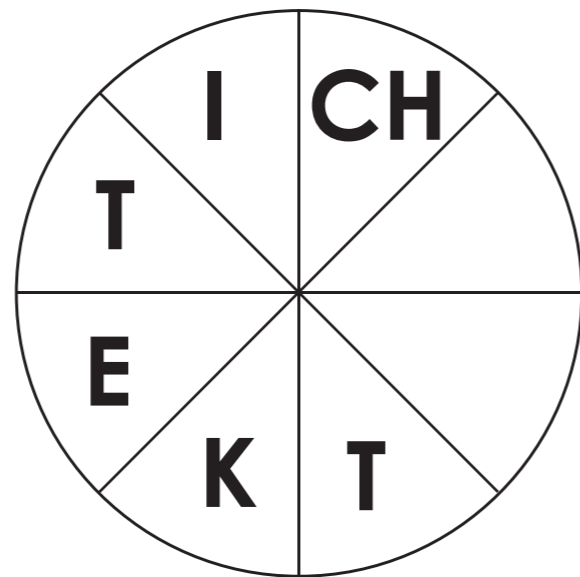
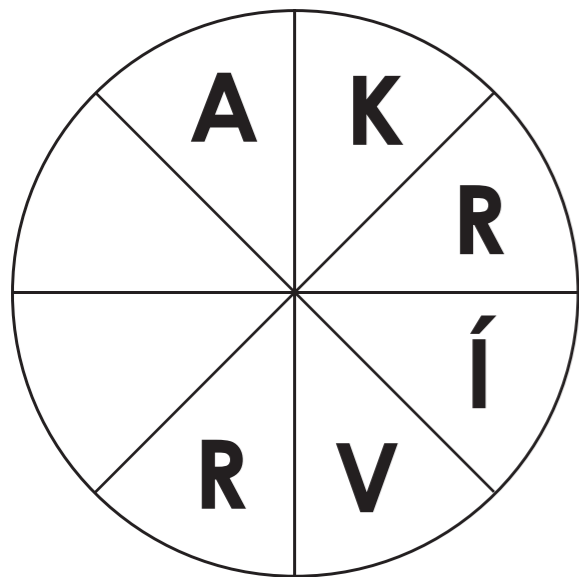
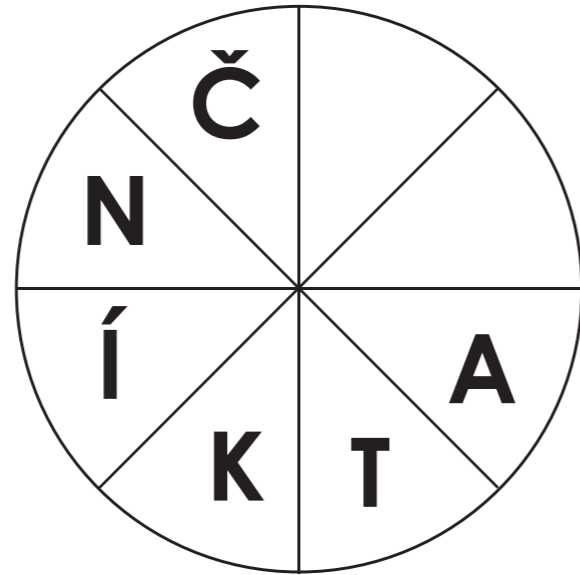
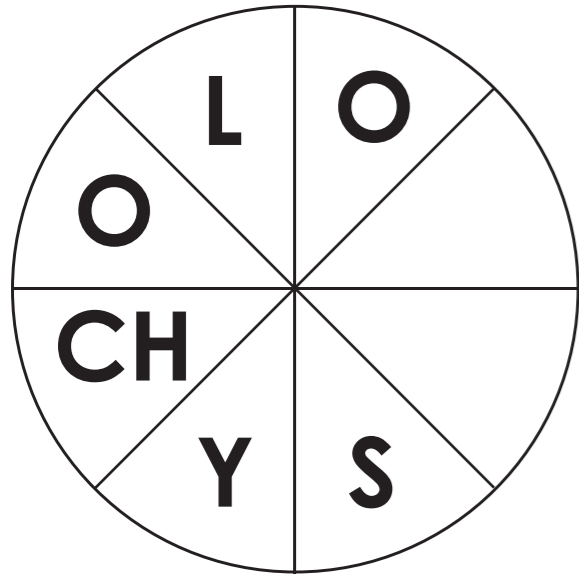
PŘÍLOHA č. 2.2

• Rébusy:

3. lekce

Jídlo

- **Cíl:**

Rozšíření slovní zásoby, kategorizace, schopnost pojmenování, porozumění významům slov, střídání rolí v dialogu a skupinové interakci, aktivní naslouchání a porozumění výpovědi ostatních členů skupiny, trénink pozornosti, vnímání a krátkodobé paměti.

- **Příprava/pomůcky/materiály:**

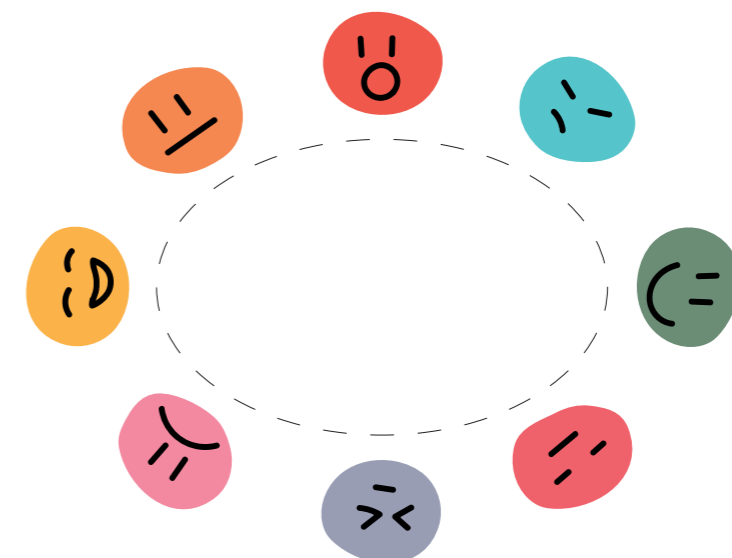
Každý člen skupiny si vybere své oblíbené jídlo/jídlo z dětství (domácí úkol); míček; jmenovky členů skupiny; občerstvení; klíčové pojmy k tématu; příloha č. 3.1; bomba ze hry „Tik tak bum“; obrazové karty se základními potravinami či jídlý (vlastní příprava terapeuta); pracovní list č. 3.

- **Délka lekce/sezení:**

1,5–2 h maximálně

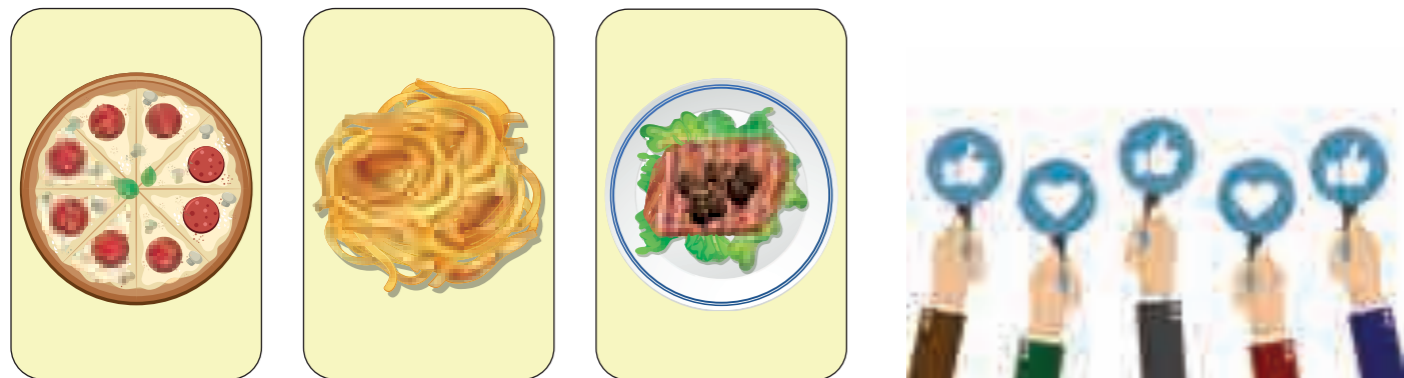

- **Prostředí:**

• **Úvodní cvičení:**

Terapeut ukazuje/promítá jednotlivé obrazové karty základních potravin či jídel, členové skupiny se snaží tyto karty pojmenovávat, popřípadě vyjádřit oblibu/neoblibu daného jídla (chutná/nechutná/mám rád/nemám rád).

• **2. cvičení:**

Jednotliví členové skupiny v krátkosti popíší své oblíbené jídlo/oblíbenou kuchyni a uvedou, proč ho/ji mají rádi.

• **3. cvičení:**

Hra „bomba“. Členové skupiny si předávají tikající bombu. Ten, kdo drží bombu v ruce, musí uvést jeden pojem ze zadané kategorie týkající se jídla (ovoce, zelenina, uzeniny, pečivo, nápoje apod.).

• **Relaxační přestávka:**

10 min (vyvětrání, protažení, občerstvení, toaleta)

• **4. cvičení:**

Hra. Skupina se rozdělí na dva týmy, každý tým dostane „rozstříhaný“/„zamíchaný“ recept a jednotliví členové týmu musí tento recept složit podle dějové posloupnosti a poté ho prezentovat druhému týmu. Poté se role otočí.

• **Závěrečné cvičení:**

Shrnutí lekce, prostor pro vyjádření členů skupiny, domácí úkoly/příprava na další lekci, poděkování a rozloučení.

• **Bonusová aktivita:**

Pracovní list č. 3

A) V osmisměrce najdete 15 ukrytých názvů ovoce a zeleniny:

O	R	T	B	N	Á	N	A	B	K	M	O	T	U
K	Ř	Y	Á	R	K	A	N	B	U	L	D	E	K
U	Á	V	B	L	L	A	T	D	E	P	Š	D	V
R	A	Č	I	Í	A	I	Ž	Ý	Č	Á	V	U	O
K	D	L	B	E	Z	S	T	N	J	O	A	K	E
A	O	V	E	K	R	M	É	Ě	A	S	L	T	Č
P	H	H	R	U	Š	K	A	T	R	B	O	Á	J
M	A	M	E	R	U	Ň	K	A	A	V	H	B	A
U	J	O	F	Z	E	L	Í	J	T	R	Ě	G	R
Č	E	S	N	E	K	V	Y	K	V	Ů	R	O	B

BANÁN BORŮVKY ČESNEK DÝŇĚ HRUŠKA JABLKO JAHODA
 KEDLUBNA MERUŇKA MRKEV OKURKA RAJČE RYBÍZ SALÁT ZELÍ

B) Vyškrtněte, co do řady nepatří:

mrkev	zelí	rajče	hruška	brokolice
pivo	víno	mléko	vodka	rum
chléb	rohlík	párek	koláč	bábovka
šunka	párek	salám	slanina	máslo
jogurt	paštika	sýr	kefír	máslo
olej	řízek	maso	mouka	vejce

C) Spojte názvy zemí a pokrmy typické pro tyto země:

Japonsko	řízek
Itálie	palačinky
Česká republika	pizza
USA	musaka
Řecko	fikka masala
Francie	paella
Rakousko	sushi
Španělsko	hamburger
Indie	svíčková

PŘÍLOHA Č. 3.1

- Recept – smažený kuřecí řízek

Připravíme si kuřecí prsa, sůl, grilovací koření, zvláště na talíře dáme hladkou mouku, rozšlehané vajíčko, strouhanku. Na pánev nalijeme olej.

Kuřecí maso jemně naklepeme paličkou z obou stran.

Plátky kuřecího osolíme, okořeníme a obalíme v trojbalu.

Nejprve maso obalíme v hladké mouce, poté v rozšlehaném vajíčku, a nakonec ve strouhance.

V pánvi rozpálíme olej a kuřecí řízky v něm opečeme dozlatova z obou stran.

Smažené řízky pokládáme na papírový ubrousek/utěrku, abychom se zbavili přebytečného tuku.

Řízky podáváme s bramborem, kaší či bramborovým salátem a citronem, nebo též zastudena s chlebem.

4. lekce

Roční období, počasí

- Cíl:

Rozšíření slovní zásoby, narace a popis události/zážitku, vyjádření přání a preferencí, porozumění významům slov, střídání rolí v dialogu a skupinové interakci, aktivní naslouchání a porozumění výpovědi ostatních členů skupiny, trénink pozornosti, vnímání a krátkodobé paměti.

- Příprava/pomůcky/materiály:

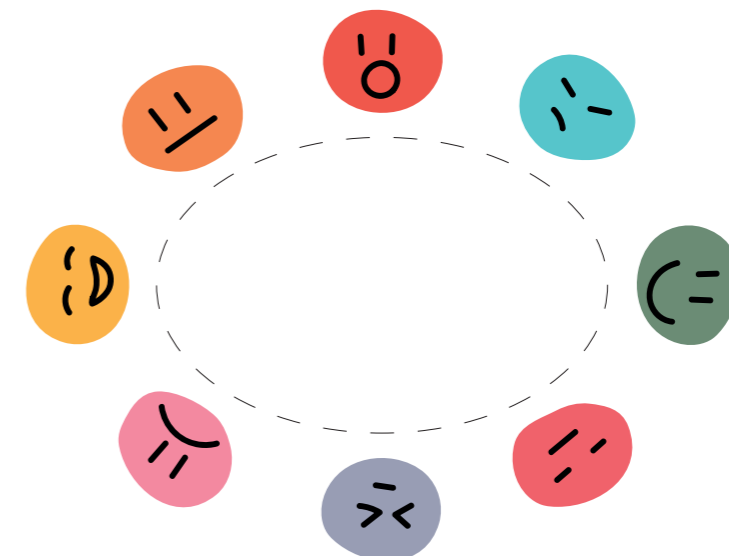
Obrazové karty formátu A5 znázorňující jednotlivé druhy počasí (příloha č. 4.1); sada obrázků – symbolů jednotlivých ročních období, včetně popisků (příloha č. 4.2); karty bingo pro jednotlivé účastníky (příloha 4.3); míček; jmenovky členů skupiny; občerstvení; klíčové pojmy k tématu; pracovní list č. 4.

- Délka lekce/sezení:

1,5–2 h maximálně

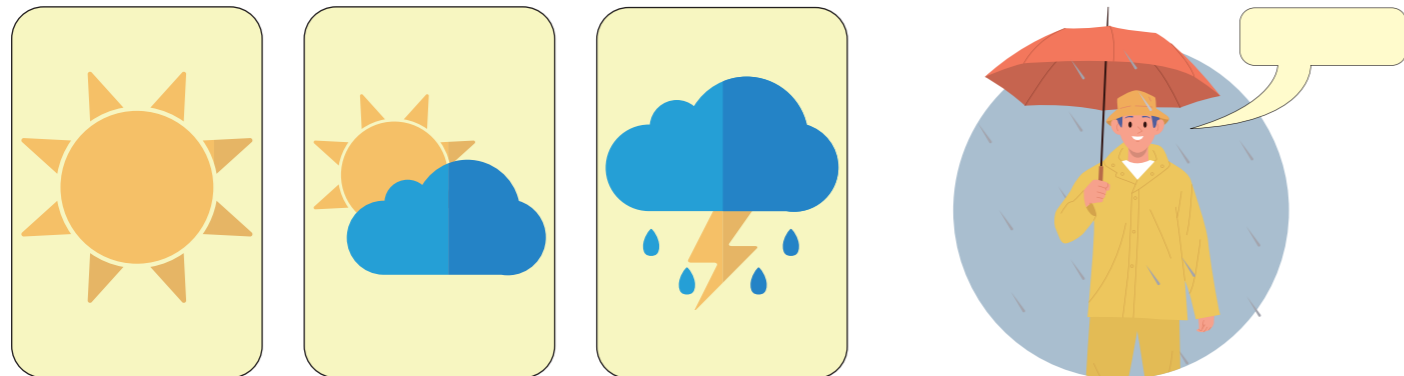

- Prostředí:

• **Úvodní cvičení:**

Na začátku terapeut ukáže jednotlivé obrazové karty s druhy počasí a pojmenuje je, poté bude následovat konverzace o počasí v posledních dnech/víkendu/předešlém dni: postupně každý ze skupiny ukáže a pojmenuje druh počasí, který byl v jeho místě bydliště v daný den.

• **2. cvičení:**

Hra „bingo“ na téma ročních období. Účastníci mají karty s obrázky (4x4). Terapeut losuje pojmy a účastníci vyškrtávají obrázek (pro větší obtížnost lze vytvořit místo obrázkových karet karty s popisky). Ten, kdo jako první vyškrtá celou řadu/sloupec/úhlopříčku, zvolá „bingo“. Vítězí hráč, který jako první vyškrtá celou tabulku.

• **Relaxační přestávka:**

10 min (vyvětrání, protažení, občerstvení, toaleta)

• **3. cvičení:**

Konverzační trénink. Účastníci lekce si vzájemně předávají slovo např. pomocí míčku. Každý z účastníků má za úkol říci, které roční období má nejraději. Terapeut si o tom zároveň vede záznam.

• **4. cvičení:**

Členové skupiny se rozdělí do podskupin podle svého oblíbeného ročního období (viz 3. cvičení). V rámci těchto podskupin si připraví argumentaci, proč je zrovna to „jejich“ roční období nejlepší.

• **Závěrečné cvičení:**

Shrnutí lekce, prostor pro vyjádření členů skupiny, domácí úkoly/příprava na další lekci, poděkování a rozloučení.

• **Bonusová aktivita:**

Pracovní list č. 4

A) Doplňte známé pranostiky:

Jak na Nový rok, _____
 Únor bílý, _____
 Březen, _____
 Medardova kápeň _____
 Svatá Markyta _____
 Na svatého Václava _____
 Svatá Lucie _____

B) Rozhodněte na základě uvedených klíčových slov, o které roční období se jedná:

Sněženky, mláďata, Velikonoce – _____
 Drak, vítr, jablka, dýně, houby – _____
 Sníh, led, Vánoce, lyžování – _____
 Plavky, slunce, dovolená, borůvky – _____

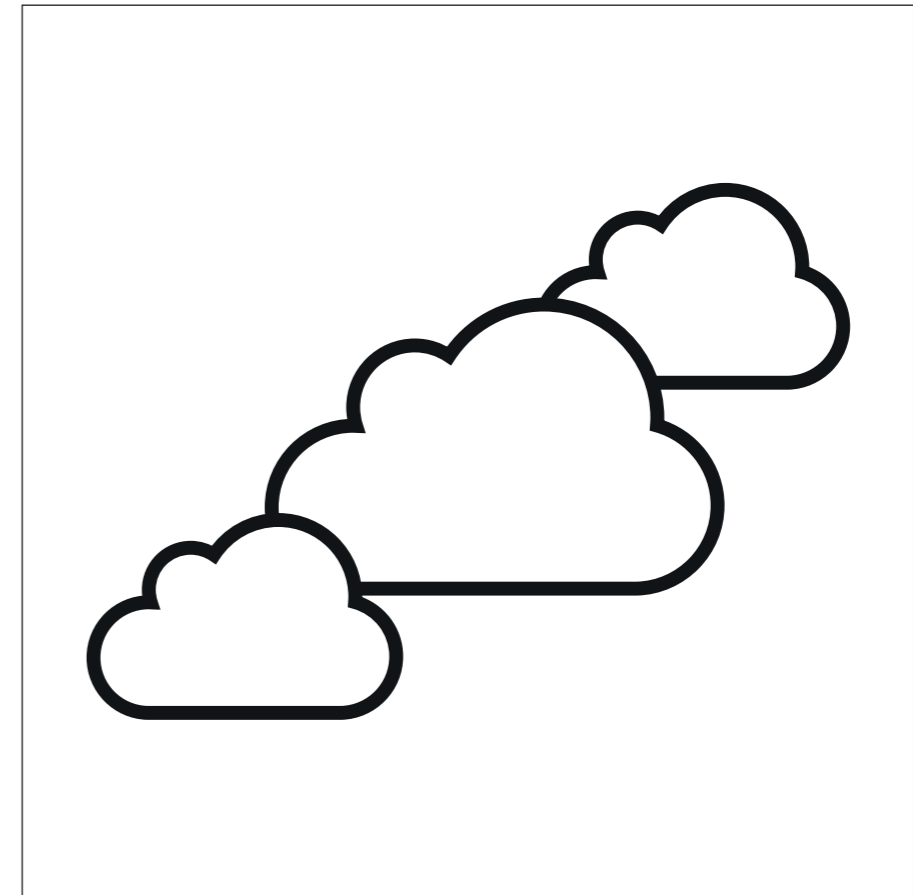
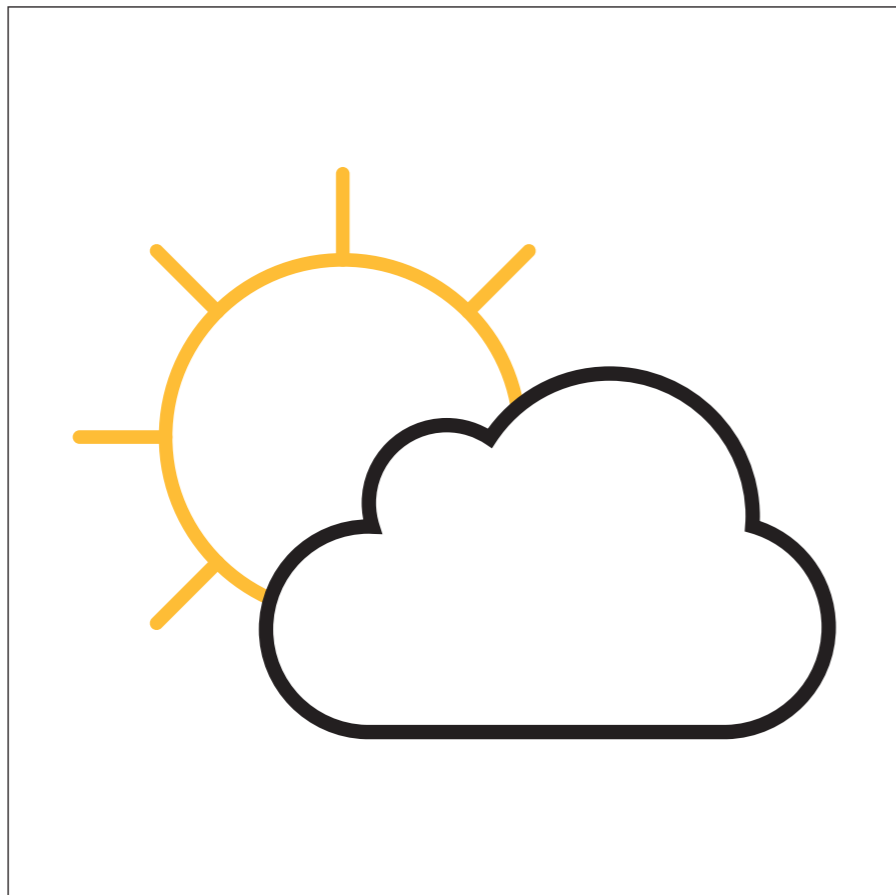
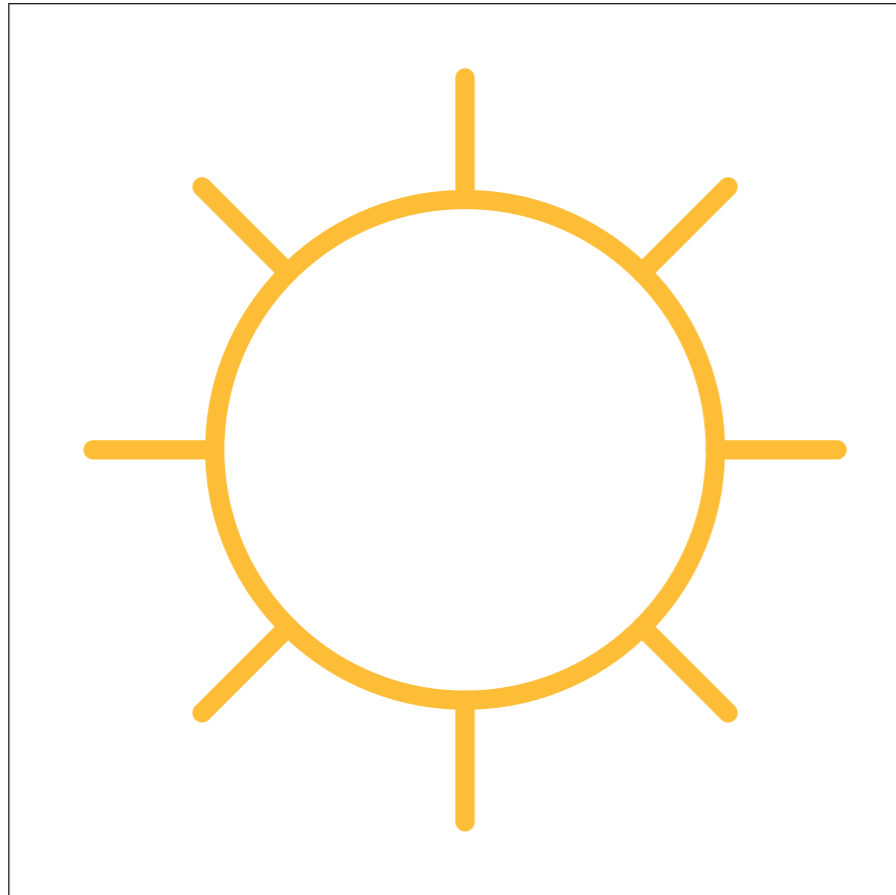

C) Podobně jako ve cvičení B zkuste na základě nápoděvy určit, o který měsíc v roce se jedná:

Začátek školního roku – _____
 Lásky čas – _____
 Masopust – _____
 Měsíc svateb – _____
 Žně, sklizeň – _____
 Stromy shazují listy – _____
 První jarní den – _____
 Advent – _____
 Tři králové – _____
 Apríl – _____
 Vznik Československa – _____
 Začátek prázdnin – _____

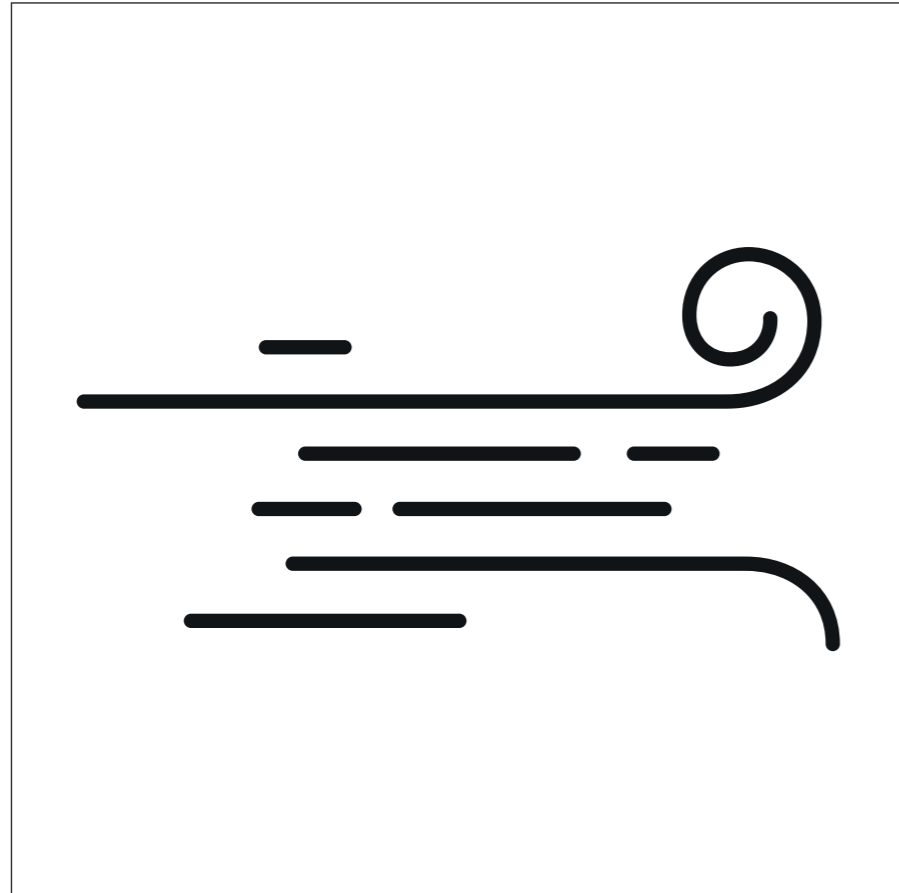
PŘÍLOHA č. 4.1

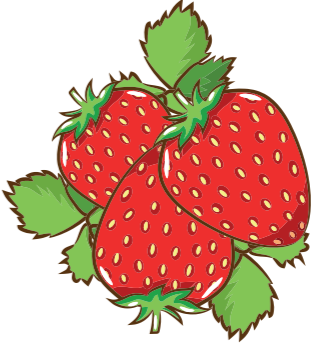

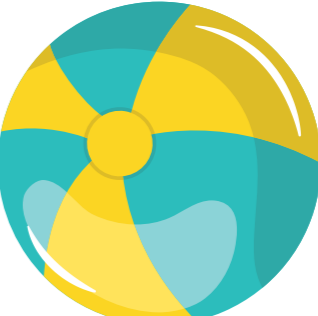

- Symboly počasí

PŘÍLOHA č. 4.2

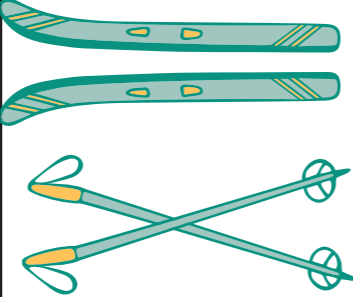
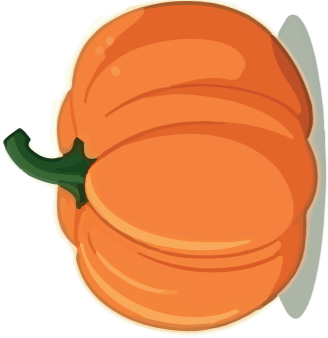

- Obrázky symbolů jednotlivých ročních období

	Lásky čas		Jahody
	Tulipány		Balíky slámy
	Kraslice		Slunce
	Sněženky		Nafukovací míč
	Jehňátko		Plavky

PŘÍLOHA č. 4.3

• Bingo

	Papírový drak		Rukavice
	Kaštiny		Lýže
	Dýně		Sněhulák
	Barevné listí		Vánoční stromeček
	Školní aktovka		Brusle

5. lekce Bydlení

• Cíl:

Rozšíření slovní zásoby, narace a popis události/zážitku, vyjádření přání a preferencí, porozumění významům slov, střídání rolí v dialogu a skupinové interakci, aktivní naslouchání a porozumění výpovědi ostatních členů skupiny, trénink pozornosti, vnímání a krátkodobé paměti.

• Příprava/pomůcky/materiály:

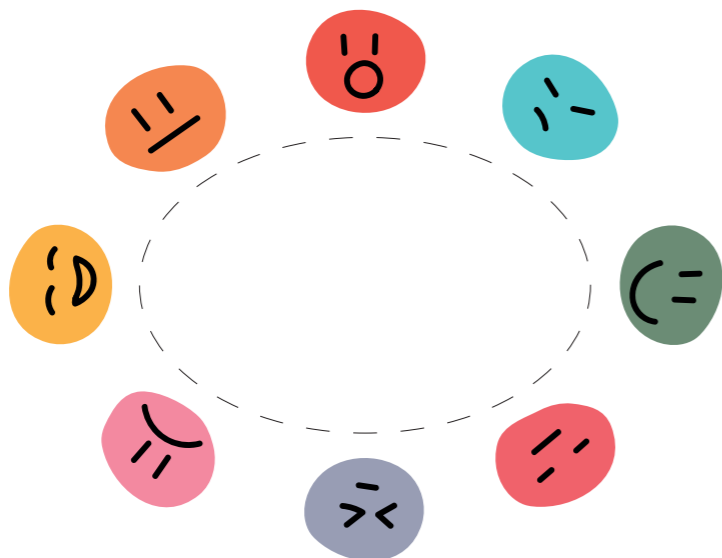
Každý účastník si předem doma připraví 2–3 věty o svém bydlení (byt/dům + lokalita); kartičky s obrázky vybavení bytu (příloha č. 5.1); míček; jmenovky členů skupiny; občerstvení; klíčové pojmy k tématu; pracovní list č. 5.

• Délka lekce/sezení:

1,5–2 h maximálně

• Prostředí:

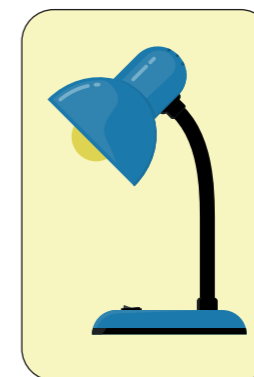
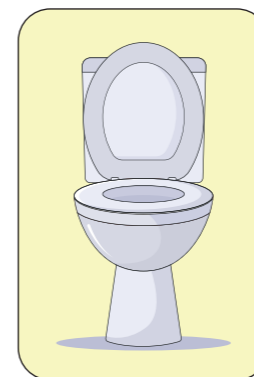

• Úvodní cvičení:

Konverzační trénink. Jednotliví účastníci lekce postupně představí své bydlení ostatním členům skupiny. Terapeut podporuje členy skupiny ke vzájemné diskusi, kladení otázek.

• 2. cvičení:

Hra „hádej, jaká je to věc“. Jeden z účastníků si vytáhne kartičku s obrázkem předmětu/vybavení bytu (př. lampa, TV, pohovka, sprcha atp.). Ostatní členové skupiny mu kladou uzavřené otázky s možností odpovědi ANO/NE. Cílem je uhádnout daný předmět/položku. Ten, kdo uhádne, vytáhne si další kartičku a hra pokračuje. (Pro usnadnění hry je dobré specifikovat, v jaké místnosti předmět nejčastěji bývá.)

• Relaxační přestávka:

10 min (vyvětrání, protažení, občerstvení, toaleta)

• 3. cvičení:

Konverzační trénink. Skupina se rozdělí na dvě podskupiny (lze zvolit různá kritéria, např. bydlení v bytě x v domě, bydlení ve městě x na venkově). Každá podskupina vymyslí argumentaci, jaké jsou výhody daného bydlení, případně nevýhody druhého způsobu bydlení.

• 4. cvičení:

Hra „slovní kopaná“. Účastníci mají za úkol postupně v kruhu říci slovo týkající se bydlení, při zachování pravidel slovní kopané, tedy každé následující slovo by mělo začínat hláskou či slabikou, na kterou končí předchozí slovo.

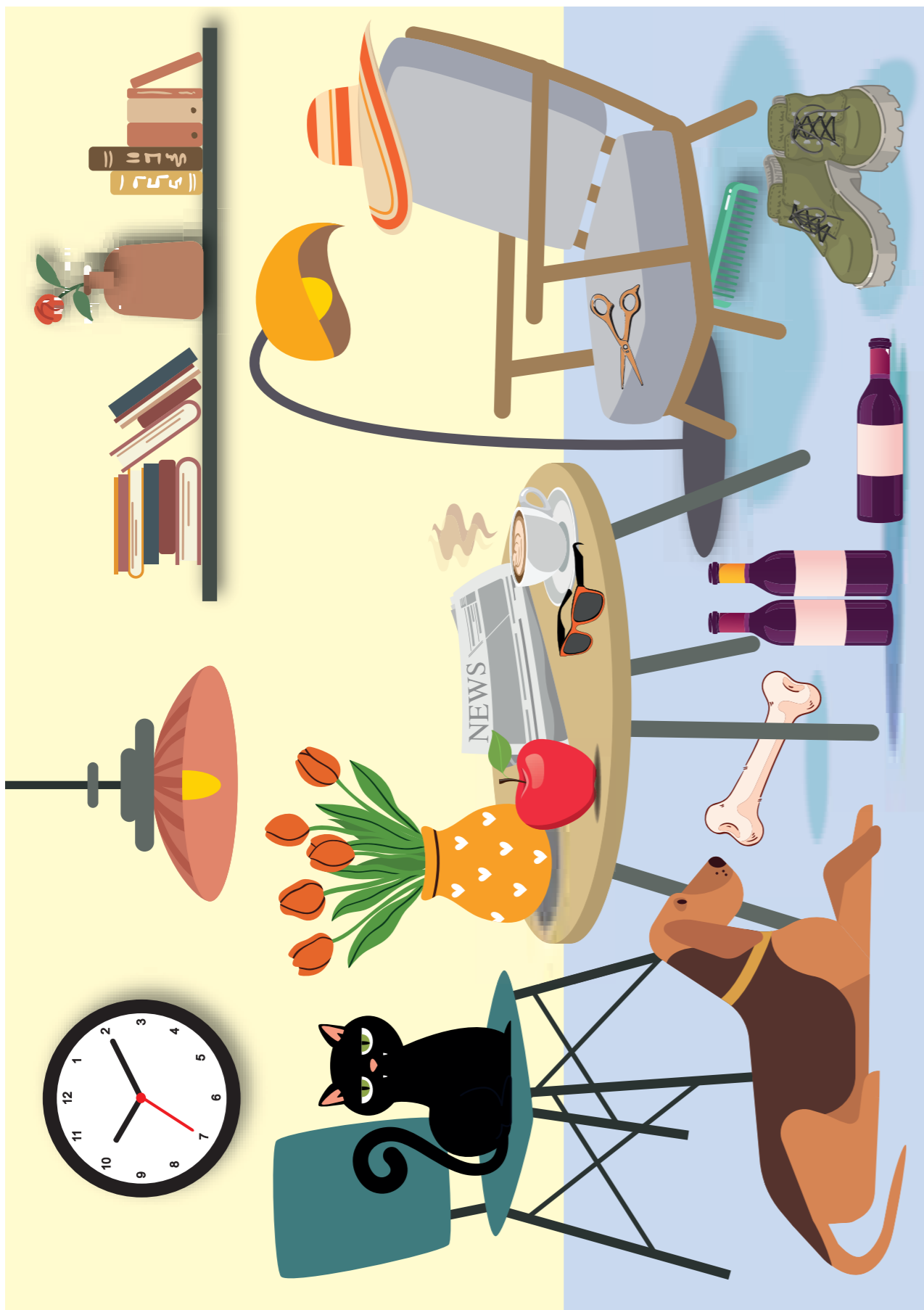
• Závěrečné cvičení:

Shrnutí lekce, prostor pro vyjádření členů skupiny, domácí úkoly/příprava na další lekci, poděkování a rozloučení.

● Bonusová aktivita:

Pracovní list č. 5

Prohlédněte si pečlivě následující obrázek. Poté obrázek otočte.

A) Na obrázku bylo celkem 22 předmětů.

Zkuste si vzpomenout na co nejvíce z nich a napsat je:

B) Přečtěte si tvrzení o obrázku a rozhodněte, zda jsou pravdivá (ANO), či nepravdivá (NE):

Na stole leží brýle.	ANO x NE
Pod stolem leží noviny.	ANO x NE
Ve váze na stole jsou růže.	ANO x NE
Na křesle leží klobouk.	ANO x NE
Pod stolem je kočka.	ANO x NE
Na křesle leží pes.	ANO x NE
Na obrázku jsou tři láhve.	ANO x NE
Pod křeslem leží nůžky.	ANO x NE
Vedle křesla stojí věšák.	ANO x NE
Před novinami leží hřeben.	ANO x NE
Mezi lampou a botami stojí křeslo.	ANO x NE
Na židli spí kočka.	ANO x NE
Na zdi visí obraz.	ANO x NE
Hodiny ukazují šest hodin.	ANO x NE

C) Vymenujte co nejvíce pojmů z dané kategorie:

- Části domu: _____
- Domácí spotřebiče: _____
- Domácí mazlíčci: _____
- Hygienické potřeby: _____
- Kancelářské potřeby: _____
- Hračky: _____
- Nábytek: _____
- Nádobí: _____
- Nářadí: _____
- Oblečení: _____

PŘÍLOHA č. 5.1

• Vybavení domácnosti

		
Lampa	Pohovka	Televizor
		
Židle	Pračka	Lednička
		
Sporák	Květina	Hrnc
		
Příbor	Sprcha	Vana

		
Kartáček na zuby	Mýdlo	Počítač
		
Pracovní stůl	Postel	Věšák
		
Křeslo	Koberec	Ručník
		
Hračky	Šatní skříň	Obraz

6. lekce Volný čas & hobby

• Cíl:

Rozšíření slovní zásoby, narace a popis události/zážitku, vyjádření přání a preferencí, porozumění významům slov, střídání rolí v dialogu a skupinové interakci, aktivní naslouchání a porozumění výpovědi ostatních členů skupiny, trénink pozornosti, vnímání a krátkodobé paměti.

• Příprava/pomůcky/materiály:

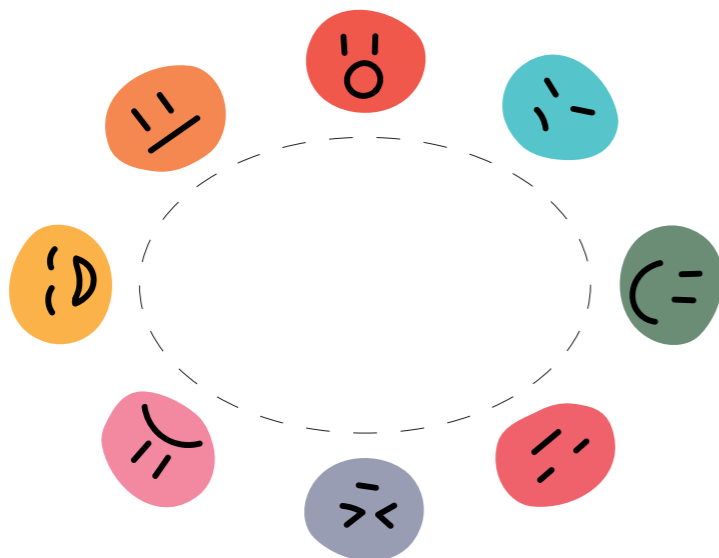
Každý účastník si předem doma připraví fotografie dřívější nebo současné záliby, které se věnoval/věnuje, a současně si připraví 2–3 věty, kterými tuto svou zálibu popíše; karty s indiciemi (příloha č. 6.1); příběh (příloha č. 6.2); bomba ze hry „Tik tak bum“; míček; jmenovky členů skupiny; občerstvení; klíčové pojmy k tématu; pracovní list č. 6.

• Délka lekce/sezení:

1,5–2 h maximálně

• Prostředí:

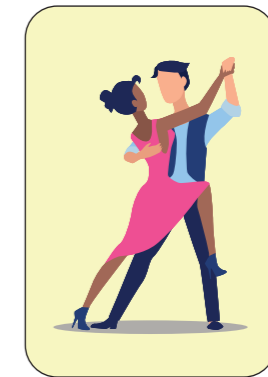
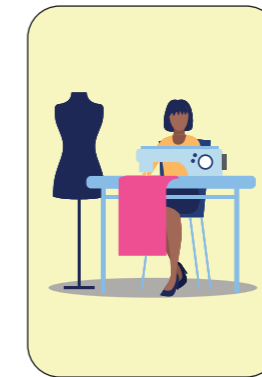

• Úvodní cvičení:

Konverzační trénink. Jednotliví účastníci lekce postupně ostatním ukáží fotografie své záliby a danou činnost popíší (pořadí účastníků volí terapeut, např. dle pravidla směru hodinových ručiček).

• 2. cvičení:

Hra. Každý účastník si vytáhne kartičku, na které budou indicie k dané volnočasové aktivitě (např. nordic-walking hole a pohodlná/sportovní obuv - turistika). Na základě indicií účastník hádá, o jakou aktivitu se jedná. Případně lze tyto indicie představit ostatním a společně ve skupině hádat konkrétní volnočasovou aktivitu.

• Relaxační přestávka:

10 min (vyvětrání, protažení, občerstvení, toaleta)

• 3. cvičení:

Trénink paměti. Terapeut přečte skupině příběh o Petrovi a jeho oblíbených letních a zimních volnočasových aktivitách. Úkolem účastníků bude poté vyjmenovat/napsat tyto aktivity. V případě potřeby lze účastníkům poskytnout seznam aktivit, ze kterých vyberou ty, které v příběhu zazněly.

• 4. cvičení:

Hra „bomba“. Členové skupiny si předávají tikající bombu. Ten, kdo drží bombu v ruce, musí uvést jednu volnočasovou aktivitu/hobby začínající buď na zadanou hlásku, či určenou podle jiných kritérií, např. dle ročních období, pasivního/aktivního charakteru aktivit apod.

• Závěrečné cvičení:

Shrnutí lekce, prostor pro vyjádření členů skupiny, domácí úkoly/příprava na další lekci, poděkování a rozloučení.

• Bonusová aktivita:

Pracovní list č. 6

A) Z přeházených písmen sestavte názvy konkrétních volnočasových aktivit/hobby:

LEETPÍN _____
 CENTA _____
 VADIDLO _____
 NÍTEČ _____
 SECTÍNÁVO _____
 ČEPENÍ _____
 BADUH _____
 TROPS _____

B) Spojte dvojice slov, která k sobě patří:

baletní	značka
tenisová	jehlice
činoherní	koncert
pletací	trasa
šachová	papír
klavírní	sbírka
běžecká	raketa
turistická	figurka
pečicí	herec
básnická	škola

C) Doplňte přísloví:

Ve zdravém těle _____
 Ranní ptáče _____
 Bez práce _____
 Kam nechodí slunce _____
 Veselá mysl _____
 Jak si kdo ustele _____
 Kdo se bojí _____
 Těžko na cvičišti _____

PŘÍLOHA Č. 6.1

• Indicie/nápovědy pro hádání volnočasových aktivit

NORDIC WALKING HOLE	POHODLNÁ OBUV	BATŮŽEK
JEHLICE	VLNA	NÁVOD
MOUKA	RECEPT	TROUBA
PLAVKY	PLAVECKÉ BRÝLE	BAZÉN
NÁŘADÍ	DÍLNA	DŘEVO
ZÁHONY	MOTYKA	SAZENICE
OBLEK	PROGRAM	VSTUPENKA
UDICE	PODBĚRÁK	ŽÍŽALY
TERÁRIUM	KLEC	KRMENÍ
MAPA	PRŮVODCE	HOTEL
FOTOAPARÁT	STATIV	ALBUM
ROMÁN	POVÍDKY	KNIHOVNA
FOTBAL	CYKLISTIKA	OLYMPIÁDA
PŘÁTELÉ	RESTAURACE	OSLAVY
ALBUM	ZNÁMKY	BURZA
LES	KOŠÍK	HŘIBY

PŘÍLOHA Č. 6.2

• Petr Novák a jeho koníčky

Petr Novák je aktivní šestnáctiletý kluk, student gymnázia. Ve svém volném čase se věnuje zejména sportům, které ho velmi baví. Od dětství chodí na karate, ve kterém i závodí. Od jara do podzimu jezdí pravidelně na kole po okolí. S kamarády ze školy hrají po škole fotbal či volejbal. V létě si rád zaplave v rybníce či na koupališti v blízkém okolí. Nezahálí ani v zimě, kdy vyráží s rodiči na hory. Má rád sjezdové lyžování a jízdu na snowboardu.

Ve škole ho velmi baví biologie, kterou by rád studoval na vysoké škole. Doma chová několik zvířat: užovku červenou, agamu a dva psy. Jednou týdně jezdí na kroužek chovatelství do zoologické zahrady. Zde pomáhá s péčí o některá zvířata, ale také vyráží do širšího okolí pozorovat místní přírodu.

Petr je velmi společenský kluk. Ve škole je vždy obklopen partou kamarádů, se kterými rád o víkendu vyráží za zábavou, do kina, na diskotéku, na koncerty, nebo na různé oslavy.

7. lekce Nakupování

• Cíl:

Rozšíření slovní zásoby, narace a popis události/zážitku, vyjádření přání a preferencí, porozumění významům slov, střídání rolí v dialogu a skupinové interakci, aktivní naslouchání a porozumění výpovědi ostatních členů skupiny, trénink pozornosti, vnímání a krátkodobé paměti.

• Příprava/pomůcky/materiály:

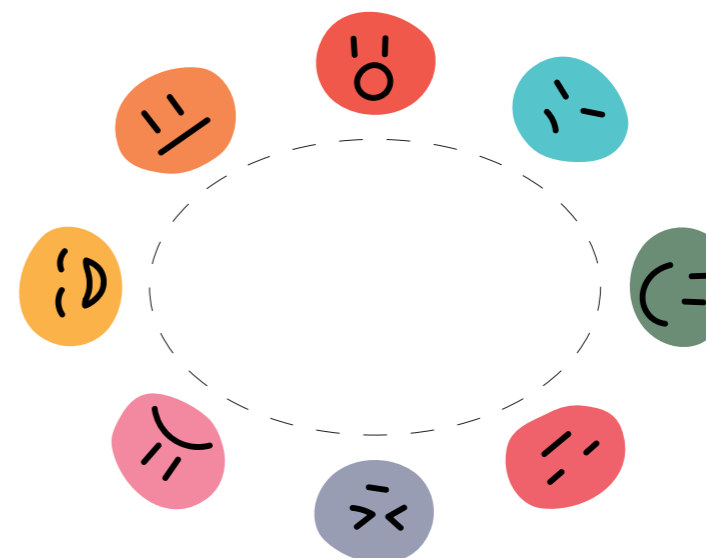
Pomocné žetonky/kaštaný atp.; bomba ze hry „Tik tak bum“; kartičky s obrázky zboží z různých druhů obchodů (vlastní zdroj terapeuta); míček; jmenovky členů skupiny; občerstvení; klíčové pojmy k tématu; pracovní list č. 7.

• Délka lekce/sezení:

1,5–2 h maximálně

• Prostředí:

● **Úvodní cvičení:**

Konverzační trénink. Nákupní zvyklosti jednotlivých členů skupiny. Terapeut iniciuje diskusi návodnými otázkami typu „jak často, s kým klienti nakupují, kdo primárně v domácnosti nakupuje, jak klienti/jejich blízcí za nákup platí (hotově x kartou), v jakých typech obchodu nakupují, případně zda využívají online nakupování...“

● **2. cvičení:**

Paměťová hra „Půjdu nakoupit a koupím“. Terapeut zahájí cvičení větou: „Půjdu nakoupit a koupím X (doplní jednu položku nákupu). Poté předá slovo jednomu z účastníků, který naváže a řekne: „Já koupím X a Y (doplní svou druhou položku), předá slovo dalšímu a takto postupně rozšiřujeme nákupní seznam do počtu cca 5–7 položek dle schopností účastníků. Po naplnění tohoto limitu začíná nové kolo hry. Hru můžeme obměnit větou: „Potřebuji ___ / Do košíku dám ___“. Pro usnadnění zapamatování můžeme využít žetony jako symboly pro jednotlivé položky.

● **Relaxační přestávka:**

10 min (vyvětrání, protažení, občerstvení, toaleta)

● **3. cvičení:**

“Druh obchodu“. Každý účastník skupiny si vylosuje 2–3 obrázky zboží z určitého obchodu, pokusí se pojmenovat tyto produkty a podle toho uhodnout daný druh obchodu. Ostatní členové pak mohou vymýšlet, co dalšího je možné v daném obchodě koupit.

● **4. cvičení:**

Hra „bomba“. Členové skupiny si předávají tikající bombu. Ten, kdo drží bombu v ruce, musí říci jeden pojem ze zadané kategorie týkající se druhů zboží a obchodů (pečivo, uzeniny, náradí, elektronika, drogerie, nádobí, nápoje, kancelářské potřeby, železářství, sportovní potřeby atd.).

● **Závěrečné cvičení:**

Shrnutí lekce, prostor pro vyjádření členů skupiny, domácí úkoly/příprava na další lekci, poděkování a rozloučení.

● **Bonusová aktivita:**

Pracovní list č. 7

A) Seřadte následující věty rozhovoru v obchodě ve správném pořadí. Pořadí vět označte čísly:

A dál?	
To je všechno, děkuji. Kolik platím?	
Kartou. Děkuji.	
Ještě něco dalšího?	
Dobrý den, přejete si prosím?	
Devadesát osm korun. Kartou, nebo hotově?	
Dobrý den, 25 dkg selské šunky, prosím.	
Ještě poprosím 10 dkg německého eidamu.	

B) Určete nadřazený pojem:

Eidam, mozzarella, niva, ementál _____

Okurka, rajče, salát, brambory _____

Medovník, indiánek, žlutkový věneček _____

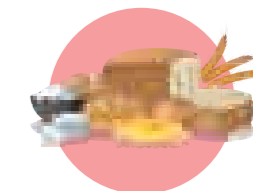
Párek, šunka, slanina, salám _____

Zubní pasta, šampon, mýdlo, deodorant _____

Džus, cola, voda, minerálka _____

Sešit, pero, pravítko, nůžky _____

Chléb, rohlík, bageta, veka _____

C) Uvedte ženský rod k mužskému rodu:

Zákazník – _____

Pekař – _____

Cukrář – _____

Optik – _____

Hodinář – _____

Obuvník – _____

Řezník – _____

Pokladní – _____

Lékárník – _____

Zlatník – _____

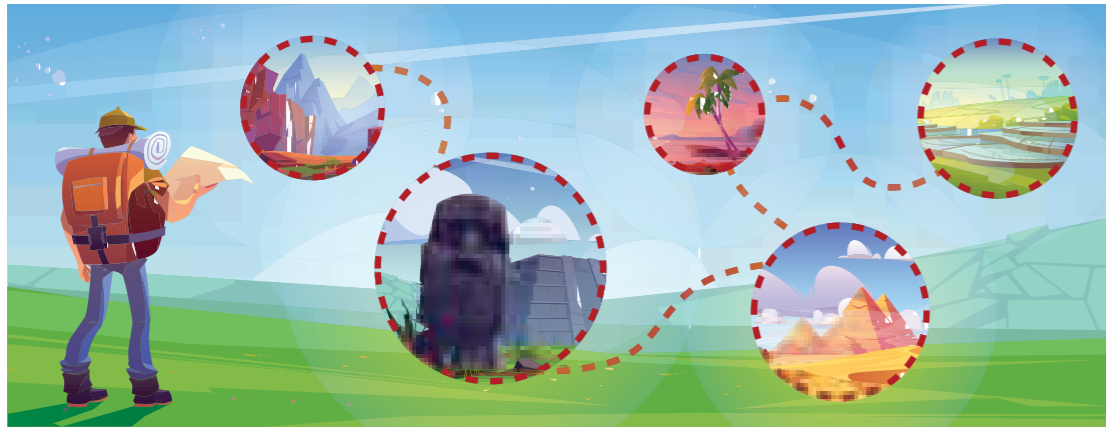
Prodavač – _____

Květinář – _____

Cestování & dovolená

• Cíl:

Rozšíření slovní zásoby, narace a popis události/zážitku, vyjádření přání a preferencí, porozumění významům slov, střídání rolí v dialogu a skupinové interakci, aktivní naslouchání a porozumění výpovědi ostatních členů skupiny, trénink pozornosti, vnímání a krátkodobé paměti.

• Příprava/pomůcky/materiály:

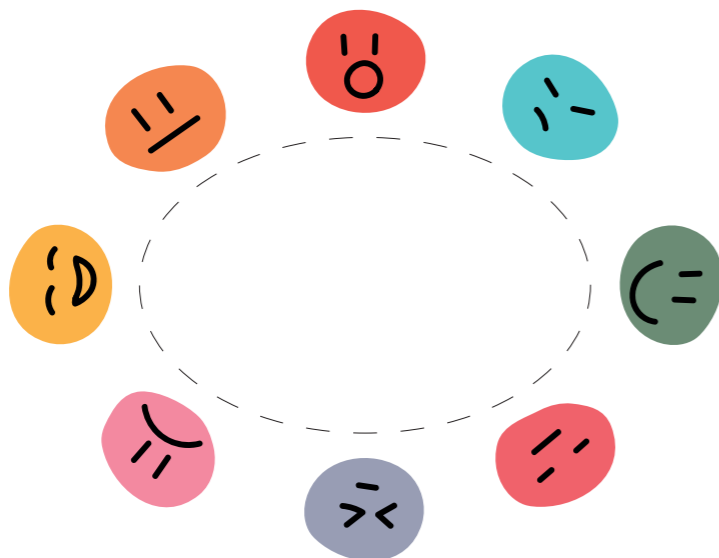
Členové skupiny si za domácí úkol připraví 1–5 fotografií z dovolených a cest a také krátké vyprávění (max. 3 věty) o svém cestovatelském zážitku; mapa světa; vědomostní pexesa Albi Hlavní města světa, Hlavní města Evropy; kartičky s pojmy pro hru „kufr“ (příloha č. 8.1), obrazové karty dopravních prostředků (cca 10–15 pojmů, vlastní zdroj terapeuta); míček; jmenovky členů skupiny; občerstvení; klíčové pojmy k tématu; pracovní list č. 8.

• Délka lekce/sezení:

1,5–2 h maximálně

• Prostředí:

• Úvodní cvičení:

Spojování hlavního města a země. Polovinu účastníků lekce rozdáme karty hlavních měst, druhé polovinu karty zemí (lze využít kartičky z vědomostního pexesa od Albi). Účastníci vzájemně hledají druhého do dvojice. Dle počtu účastníků lze hrát i jako pexeso.

• 2. cvičení:

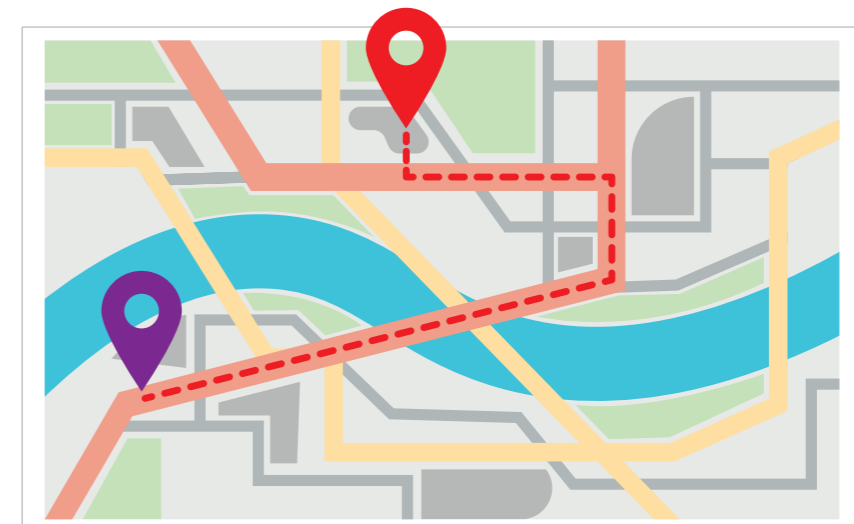
Každý člen skupiny nejdříve ukáže fotografie ze svého cestování/dovolené a poté převypráví krátký připravený příběh.

• 3. cvičení:

Hra „kufr“. Členové skupiny si postupně vytahují kartičku s pojmem z okruhu cestování (podstatné jméno) a snaží se ji vysvětlit/popsat tak, aby ostatní členové skupiny pojem uhádli.

• Relaxační přestávka:

10 min (vyvětrání, protažení, občerstvení, toaleta)

• 4. cvičení:

Navigace. Účastníkům lekce rozdáme mapu části města. Terapeut popisuje cestu z výchozího bodu do cílové destinace. Účastníci cestují plánkem dle popisu a snaží se dojít do cíle.

• Závěrečné cvičení:

Shrnutí lekce, prostor pro vyjádření členů skupiny, domácí úkoly/příprava na další lekci, poděkování a rozloučení.

• Bonusová aktivita:

Pracovní list č. 8

A) Podle nápovědy poznejte, o jaké město se jedná:

- Hradčany, Vltava, rozhledna _____
- Seina, Eiffelova věž, Mona Lisa _____
- Big Ben, Tower Bridge, sídlo krále _____
- Socha svobody, Central park, Brooklyn _____
- Mrakodrapy, Formule 1, poušť _____
- Schönbrunn, Prátr, Sacher dort _____
- Bazilika sv. Petra, Koloseum, fontána Trevi _____
- Pralinky, Evropský parlament, čůrající chlapeček _____
- Lázně, čardáš, guláš _____
- „Nejzelenější město světa“, přístav, fjordy _____

B) Z přeházených písmen sestavte názvy dopravních prostředků:

- TRAMOOK _____
- VLKA _____
- VJATRMA _____
- TULVRÍKN _____
- LOOK _____
- LEJSUBROT _____
- TRÚSK _____
- ROTME _____
- VOLANAK _____
- LUNČ _____

C) Jsou zadána tři slova. Mezi prvními dvěma slovy je určitý vztah. Doplňte ke třetímu slovu čtvrté tak, aby byl mezi nimi stejný vztah:

- Letadlo : letiště = loď : _____
- Auto : silnice = vlak : _____
- Číšník : restaurace = pokojská : _____
- Seine : Paříž = Dunaj : _____
- Halušky : Slovensko = pizza : _____
- Poušť : písek = moře : _____
- Lyžování : zima = plavání : _____
- Pilot : letadlo = kormidelník : _____

PŘÍLOHA Č. 8.1

• Najdi cestu

Kultura & umění

• Cíl:

Rozšíření slovní zásoby, narace a popis události/zážitku, vyjádření přání a preferencí, porozumění významům slov, střídání rolí v dialogu a skupinové interakci, aktivní naslouchání a porozumění výpovědi ostatních členů skupiny, trénink pozornosti, vnímání a krátkodobé paměti.

• Příprava/pomůcky/materiály:

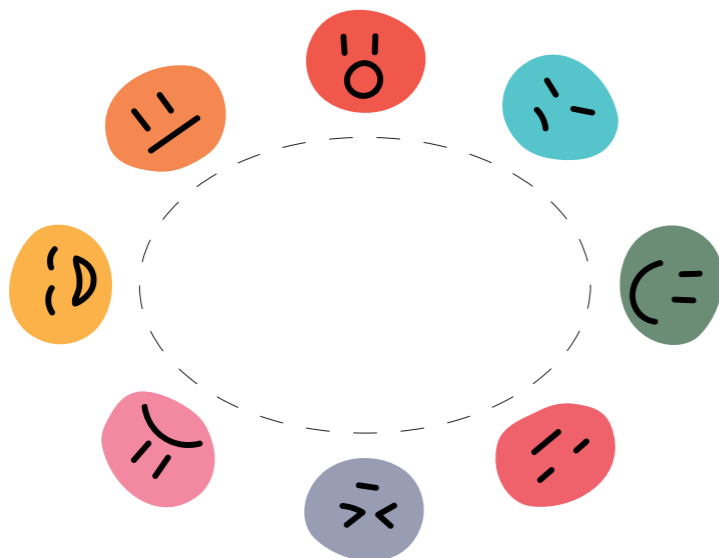
Členové skupiny si za domácí úkol připraví 2–3 věty o tom, co mají z kultury nejraději (divadlo, film, hudba, výtvarné umění atp.) a uvedou konkrétní příklady (oblíbenou divadelní hru/ autora, herce/divadlo, oblíbený film, hudební žánr, zpěváka atd.); míček; jmenovky členů skupiny; občerstvení; klíčové pojmy k tématu; pracovní list č. 9; bomba ze hry „Tik tak bum“; kartičky se jmény osobností (vlastní zdroj terapeuta, lze využít např. karty ze společenských her Inkognito či Kdovíkdo).

• Délka lekce/sezení:

1,5–2 h maximálně

• Prostředí:

• Úvodní cvičení:

Konverzační trénink. Jednotliví účastníci postupně ostatním ve skupině sdělí, jaký druh kultury mají nejraději, a uvedou příklad oblíbeného zástupce z daného odvětví. Terapeut podporuje členy skupiny ke vzájemné diskusi, kladení otázek.

• 2. cvičení:

Hra „hádej, kdo jsem“. Nejprve si jeden z účastníků skupiny vylosuje na kartičce osobnost české či světové kultury. Poté ostatní postupně kladou tomuto účastníkovi uzavřené otázky (ano – ne) a snaží se uhodnout, o jakou osobnost se jedná. Pokud se nedaří, může soutěžící „osobnost“ o sobě poskytnout nápovědu.

• Relaxační přestávka:

10 min (vyvětrání, protažení, občerstvení, toaleta)

• 3. cvičení:

Konverzační trénink ve dvojici – „preference v umění“. Účastníci mají za úkol zjistit oblíbené věci svého komunikačního partnera (oblíbený film, herec, hudba, píseň, kniha, divadlo, ...).

• 4. cvičení:

Hra „bomba“. Členové skupiny si předávají tikající bombu. Ten, kdo drží bombu v ruce, musí uvést jeden pojem ze zadané kategorie týkající se kultury a umění (př. hudební nástroje, žánry, autoři, filmy, pohádky atd.).

• Závěrečné cvičení:

Shrnutí lekce, prostor pro vyjádření členů skupiny, domácí úkoly/příprava na další lekci, poděkování a rozloučení.

• **Bonusová aktivita:**

Pracovní list č. 9

A) Poznáte podle výroku, o který český film se jedná? Spojte:

Nepotěšil jste mne, ani já vás nepotěším.

To zas bude v álejích nablito!

To jsou blechy psí, ty na člověka nejdu.

Rodiče, kteří chtějí vidět idiota, přijdou do ředitelny.

Chlapi, nelejte to pivo z oken!

Stěrače stírají! ... Ostříkovače ostříkují!

Nech brouka žít!

Vydrž, Prtka, vydrž!

Obecná škola

Trhák

Sněženky a machři

Marečku, podejte mi pero

Slavnosti sněženek

Vesničko má, středisková

Na samotě u lesa

Vrchní, prchni

B) Z přeházených písmen sestavte názvy hudebních nástrojů:

LEUHSO _____

KRÍLVA _____

SAAB _____

KARTYA _____

TLANFÉ _____

NUBYB _____

NOSFOXA _____

FARAH _____

TARBUK _____

LINYČE _____

C) Vyberte, co do řady nepatří:

housle basa violoncello viola flétna

sochař malíř divák filmař skladatel

K. J. Erben K. H. Mácha J. Neruda K. Gott F. Hrubín

Mona Lisa Van Gogh Slunečnice Dívka s perlou Lekníný

Beatles Queen RollingStones U2 Yesterday

štetec plátno ladička barvy stojan

Lucie Bílá František Němec Simona Stašová Ivan Trojan Václav Kopta

Forrest Gump Pulp Fiction Pán prstenů Travolta Matrix

10. lekce

Sport

• **Cíl:**

Rozšíření slovní zásoby, narace a popis události/zážitku, vyjádření přání a preferencí, porozumění významům slov, střídání rolí v dialogu a skupinové interakci, aktivní naslouchání a porozumění výpovědi ostatních členů skupiny, trénink pozornosti, vnímání a krátkodobé paměti.

• **Příprava/pomůcky/materiály:**

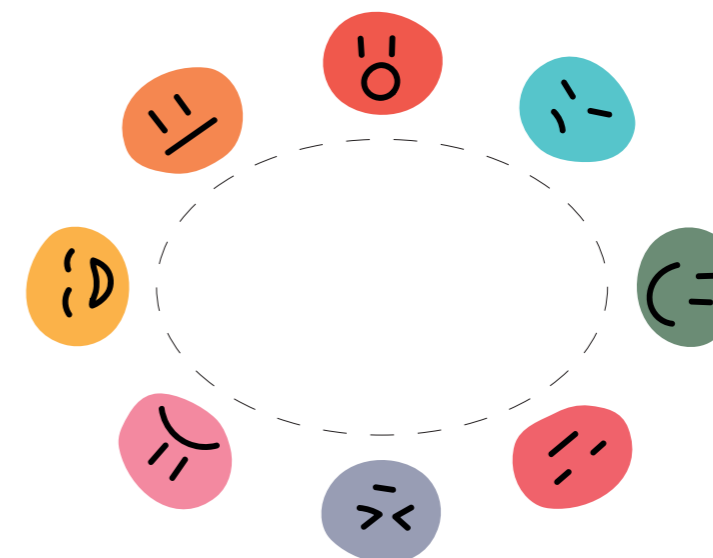
Členové skupiny si za domácí úkol připraví 2–3 věty o tom, jaký sport dělali/dělají, případně jaký sport rádi sledují v televizi; míček; jmenovky členů skupiny; občerstvení; klíčové pojmy k tématu; pracovní list č. 10; obrazové karty jednotlivých sportů; kartičky s názvy jednotlivých sportů (vlastní zdroj terapeuta); kartičky s pojmy pro hru „kufr“ (příloha č. 10.1).

• **Délka lekce/sezení:**

1,5–2 h maximálně

• **Prostředí:**

• Úvodní cvičení:

Konverzační trénink. Jednotliví účastníci postupně ostatním vypráví o svém oblíbeném sportu (ať již provozovaném aktivně či pasivně) a sportovních zážitcích. Terapeut podporuje členy skupiny ke vzájemné diskusi, kladení otázek.

• 2. cvičení:

Kategorizace/fluence. Každý účastník si vylosuje kartičku s názvem daného sportu a společně s ostatními členy skupiny jmenuje vybavení/pomůcky, které k provozování tohoto sportu potřebujeme.

• Relaxační přestávka:

10 min (vyvětrání, protažení, občerstvení, toaleta)

• 3. cvičení:

Konverzační trénink ve dvojici, v návaznosti na úvodní aktivitu. Účastníci ve dvojici zjistí podrobnější informace o komunikačním partnerovi týkající se sportu (jakým sportům se věnoval, jaké má nejrady, jací jsou jeho oblíbení sportovci atp.). Poté účastníci sdílí informace o druhém v rámci celé skupiny.

• 4. cvičení:

Hra „kufr“ - olympiáda. Členové skupiny si postupně vytahují kartičku s pojmem souvisejícím s olympiádou (podstatné jméno) a snaží se jej vysvětlit tak, aby ostatní členové skupiny pojem uhodli.

• Závěrečné cvičení:

Shrnutí lekce, domácí úkoly/příprava na další lekci, poděkování a rozloučení.

• Bonusová aktivita:

Pracovní list č. 10

A) Do následujícího textu doplňte vhodný výraz:

Olympijské hry

Olympijské hry jsou významnou mezinárodní _____ událostí. Účastní se jich tisíce sportovců z celého _____. Moderní _____ hry jsou inspirovány _____ hrami, které se pořádaly v řecké Olympii. Novodobé olympijské _____ se konají pravidelně každé _____ roky od roku 1896. V současnosti se každý druhý rok střídají _____ a _____ olympijské hry, v jejichž rámci se soutěží v řadě sportovních disciplín. Olympijské hry hostí pokaždé jiné _____ město. Mezi hlavní symboly olympijských her patří kruhy, _____, heslo a hymna.

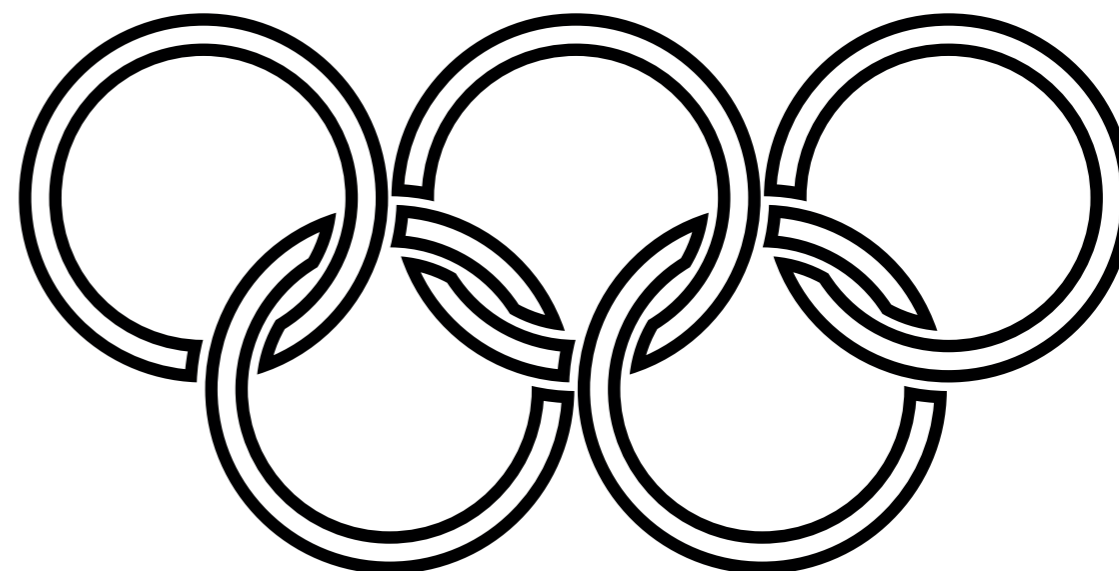
Nápověda:

čtyři hostitelské hry letní olympijské sportovní starověkými světa vlajka zimní

B) Vybarvěte olympijské kruhy dle návodu:

Vzájemně propojené olympijské kruhy jsou nejvýznamnějším olympijským symbolem. Jedná se o pět kruhů, které představují pět kontinentů, a šest barev, které symbolizují všechny národy světa. Mezi lidmi převládá názor, že konkrétní kruhy představují jednotlivé kontinenty. Avšak zakladatel moderních olympijských her, Pierre de Coubertin, považoval kruhy i barvy za dva nezávislé symboly. Mezinárodní olympijský výbor zdůrazňuje, že žádný z kruhů nepředstavuje konkrétní kontinent.

Jak jsou olympijské kruhy uspořádány? Modrý kruh je umístěn vlevo nahoře. Černý kruh je nahoře uprostřed. Červený kruh se nachází vedle černého. Žlutý kruh je umístěn dole a spojuje modrý a černý kruh. Zelený kruh je napravo od žlutého kruhu a spojuje černý a červený kruh.

PŘÍLOHA č. 10.1

- Kartičky pro hru „kufř“

OLYMPIÁDA	VLAJKA
OLYMPIJSKÉ KRUHY	STUPNĚ VÍTĚZŮ
HYMNA	SLIB
OHEŇ	MÍR
CEREMONIÁL	OLYMPIJSKÁ VESNICE
ZÁVOD	MEDAILE
PARALYMPIÁDA	PŘÍMÝ PŘENOS
SPORTOVEC	STADION

11. lekce Příroda

- **Cíl:**

Rozšíření slovní zásoby, narace a popis události/zážitku, vyjádření přání a preferencí, porozumění významům slov, střídání rolí v dialogu a skupinové interakci, aktivní naslouchání a porozumění výpovědi ostatních členů skupiny, trénink pozornosti, vnímání a krátkodobé paměti.

- **Příprava/pomůcky/materiály:**

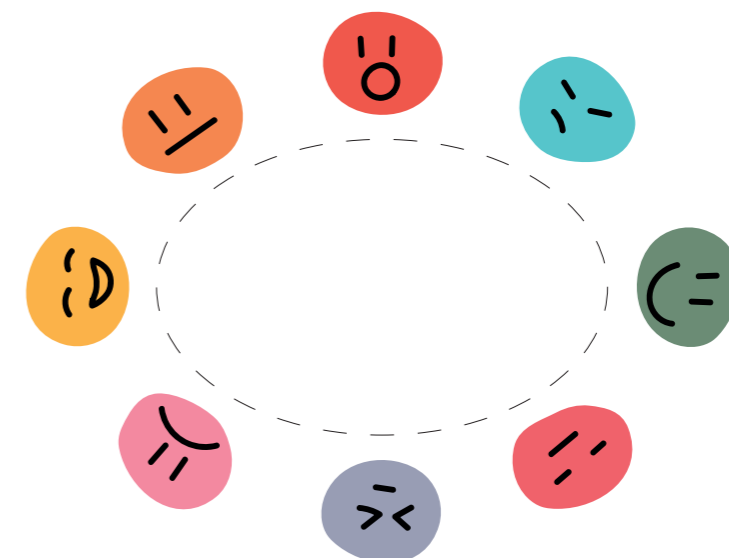
Každý člen skupiny si za domácí úkol připraví 2–3 věty o tom, jaké domácí zvíře měl/má/by chtěl mít doma; žetony/kaštiny atp.; míček; jmenovky členů skupiny; občerstvení; klíčové pojmy k tématu; bomba ze hry „Tik tak bum“; pracovní list č. 11; obrazové karty zvířat a rostlin (vlastní zdroj terapeuta).

- **Délka lekce/sezení:**

1,5–2 h maximálně

- **Prostředí:**

● **Úvodní cvičení:**

Konverzační trénink. Jednotliví účastníci postupně ostatním vypráví o zvířatech (viz domácí úkol). Terapeut podporuje členy skupiny ke vzájemné diskusi, kladení otázek.

● **2. cvičení:**

Hra. Jeden z členů skupiny vylosuje kartičku s názvem zvířete pro svého souseda, ale kartičku mu neukáže. Naopak ji ukáže všem ostatním. Ten, kdo kartičku neviděl, hádá, co představuje za zvíře. Klade otázky a kolektiv spoluhráčů mu odpovídá ano–ne. Pokud zvíře uhodne, vylosuje další kartičku pro jiného hráče. Pro zjednodušení hry lze v jejím průběhu poskytnout nápovědu.

● **Relaxační přestávka:**

10 min (vyvětrání, protažení, občerstvení, toaleta)

● **3. cvičení:**

Hra „bomba“. Členové skupiny si předávají tikající bombu. Ten, kdo drží bombu v ruce, musí uvést jeden pojem ze zadané kategorie (co žije/roste v lese/u rybníka/v moři/ na louce...).

● **4. cvičení:**

Paměťová hra „Půjdu na procházku a potkám...“ - Terapeut zahájí cvičení větou: „Půjdu na procházku a potkám X (doplní jednu osobu/zvíře/rostlinu/věc). Poté předá slovo jednomu z účastníků, který naváže a řekne: „Já potkám X a Y (doplní svou druhou položku), předá slovo dalšímu a takto postupně rozšiřujeme seznam osob/zvířat/rostlin či věcí do počtu cca 5–7 položek dle schopností účastníků. Po naplnění tohoto limitu začíná nové kolo hry. Hru můžeme obměnit větou: „Půjdu do lesa/na louku/k rybníku a potkám tam...“. Pro usnadnění zapamatování můžeme využít žetony jako symboly pro jednotlivé položky.

● **Závěrečné cvičení:**

Shrnutí lekce, prostor pro vyjádření členů skupiny, domácí úkoly/příprava na další lekci, poděkování a rozloučení.

● **Bonusová aktivita:**

Pracovní list č. 11

A) Skrývačky – najděte v následujících větách ukryté názvy zvířat či rostlin:

Zvířata

Sašo, vezmi jednu krabici nahoru.
Ty grafy jsou naprosto srozumitelné.
Eliška si ráda zpívá ve sprše.
Prahu navštívil vicepremiér Slovenska.
Marek pracuje v nakladatelství Portál.

Rostliny

Praha brzy postaví novou trasu metra.
Dvojice v sobě našla obří zalíbení.
Viděli jsme malované modré vajíčko.
To polité prostěradlo se krásně vypralo.
Letos plánujeme chodit do knihovny.

B) Vymyslete zvíře a rostlinu na zadané počáteční písmeno:

Počáteční písmeno	Zvíře	Rostlina
D		
K		
M		
O		
R		
S		
V		
Z		

C) Doplňte přirovnání ke zvířatům:

Mazaný jako Hladový jako
Pomalý jako Drzý jako
Líný jako Dotěrný jako
Špinavý jako Věrný jako
Má paměť jako Mlsný jako

Ženy versus muži

- **Cíl:**

Rozšíření slovní zásoby, narace a popis události/zážitku, vyjádření přání a preferencí, porozumění významům slov, střídání rolí v dialogu a skupinové interakci, aktivní naslouchání a porozumění výpovědi ostatních členů skupiny, trénink pozornosti, vnímání a krátkodobé paměti.

- **Příprava/pomůcky/materiály:**

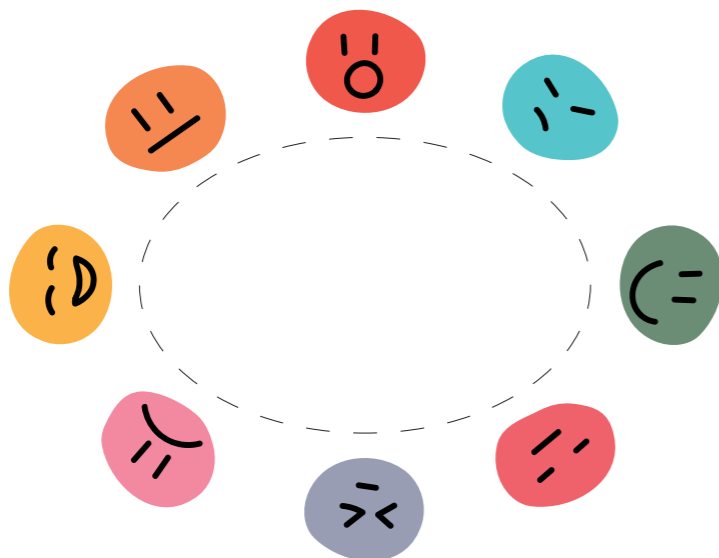
Členové skupiny si za domácí úkol promyslí, zda mají ženy a muži některé rozdílné vlastnosti, a pokud ano, jaké; flipchart nebo PC s projektorem; míček; jmenovky členů skupiny; občerstvení; klíčové pojmy k tématu; pracovní list č. 12; kartičky s výroky o mužích/ženách (příloha č. 12.1); kartičky ke hře „kufr“ s pojmy z ženského/mužského světa (vlastní zdroj terapeuta, lze využít kartičky ze hry Párty Alias: Ženy versus muži).

- **Délka lekce/sezení:**

1,5–2 h maximálně

- **Prostředí:**

- **Úvodní cvičení:**

Konverzační trénink. Jednotliví účastníci mají za úkol jmenovat typické vlastnosti pro ženy a muže. Každý účastník vymyslí vždy jednu vlastnost, kterou terapeut zapíše na flipchart/pc. Terapeut podporuje členy skupiny ke vzájemné diskusi, kladení otázek.

- **2. cvičení:**

Konverzační hra. Každý účastník si vytáhne lísteček s daným výrokem/tvrzením o typicky mužských či ženských vlastnostech/schopnostech, přečte tento výrok a všichni ve skupině diskutují, zda a pro koho daný výrok spíše platí.

- **Relaxační přestávka:**

10 min (vyvětrání, protažení, občerstvení, toaleta)

- **3. cvičení:**

Konverzační trénink. 3 až 4členné skupinky společně diskutují, co se jim líbí/nelíbí na mužích a ženách, argumentují, zda a proč by chtěli zkusit být v roli opačného pohlaví atp. Sepíší si na papír 3–5 myšlenek, které následně prezentují ostatním.

- **4. cvičení:**

Hra „kufr“. Členové skupiny si postupně losují kartičku s pojmem ze světa žen x mužů. Dle skladby skupiny můžeme kartičky rozdělit tak, že si muži vytáhnou kartičku s ženskou tematikou a opačně. Cílem je vysvětlit pojem ostatním tak, aby ho uhádli.

- **Závěrečné cvičení:**

Shrnutí lekce, prostor pro vyjádření členů skupiny, domácí úkoly/příprava na další lekci, poděkování a rozloučení.

• **Bonusová aktivita:**

Pracovní list č. 12

A) Jsou zadána tři slova. Mezi prvními dvěma slovy je určitý vztah. Doplňte ke třetímu slovu čtvrté tak, aby byl mezi nimi stejný vztah:

Prsten : šperk = kladivo : _____

Restaurace : pivo = kavárna : _____

Hokej : puk = gymnastika : _____

Automechanik : motor = kadeřník : _____

Vlasy : nůžky = vousy : _____

Žena : halenka = muž : _____

Půllitr : sklo = kabelka : _____

Úsměv : radost = pláč : _____

B) Spojením částí slov z obou sloupců vytvořte slova, která označují předměty používané ženami či muži:

RTĚ	FÉM	_____
OPA	VATA	_____
TAM	ENÍ	_____
PAR	BOUK	_____
PRS	LEK	_____
OB	SEK	_____
KLO	PON	_____
KOŠ	TEN	_____
KRA	ILE	_____
HOL	NKA	_____

C) Z písmen obsažených ve slově MATEŘIDOUŠKA vytvořte co nejvíce slov. Slova mohou být různě dlouhá:

PŘÍLOHA Č. 12.1

• **Kartičky s výroky o typicky mužských x ženských vlastnostech**

Snáze kombinují emoce z pravé hemisféry s logickým myšlením z hemisféry levé.
Emoce u nich, častěji než u druhého pohlaví, mohou „vítězit“ nad rozumem a ovlivňovat chování a reakce.
Dříve mluví, lépe vyslovují, mají bohatší slovník a brzy čtou.
Vynikají v logickém a početním usuzování, prostorové představivosti a technickém myšlení.
Jsou vytrvalejší a lépe snášejí fyzickou zátěž.
Barvoslepost je u nich až osmkrát častější než u druhého pohlaví.
Převažuje u nich emocionalita, empatie, hlubší prožívání.
Mají citlivější čich a schopnost rozlišit vůně.
Vynikají v abstraktním myšlení.

Mají lepší schopnost prostorového vnímání.

Snáze vnímají řeč těla, neverbální komunikaci.

Lépe odhadují vzdálenost mezi vozidly.

Mají potíže s parkováním do řady.

Jejich mozek je sice menší a lehčí, ale má větší hustotu neuronů a hustší propojení mezi hemisférami.

Jejich organismus je méně často nemocný nežli organismus opačného pohlaví.

Snáze se učí cizí jazyky.

Zvládnou dělat více věcí najednou.

Jejich tělo lépe hospodaří s energií, za den spálí méně kalorií, ale také obsahuje více tuku.

Pomaleji stárnou.

Mají o 50 % svalových buněk více než druhé pohlaví.

Lépe rozeznávají detaily.

Jsou emocionálně stabilnější.

Méně komunikují, za den řeknou asi o polovinu méně slov než druhé pohlaví.

Jsou náchylnější k různým postižením, neurovývojovým poruchám, jako je ADHD, dyslexie apod.

Jsou obvykle více zaměřeni na výkon.

Hovoří v kratších, strukturovanějších větách, více „k věci“.

Soustředí se vždy pouze na jednu činnost v jednu dobu.

Potřebují o problémech hovořit, vyslechnout.

Lépe se orientují v mapě.

Mají menší schopnost periferního vidění.

Lépe vnímají detaily.

Jejich kůže je desetkrát citlivější k doteku a tlaku.

Hůře čtou myšlenky druhých.

13. lekce

Životní styl & zdraví

• Cíl:

Rozšíření slovní zásoby, narace a popis události/zážitku, vyjádření přání a preferencí, porozumění významům slov, střídání rolí v dialogu a skupinové interakci, aktivní naslouchání a porozumění výpovědi ostatních členů skupiny, trénink pozornosti, vnímání a krátkodobé paměti.

• Příprava/pomůcky/materiály:

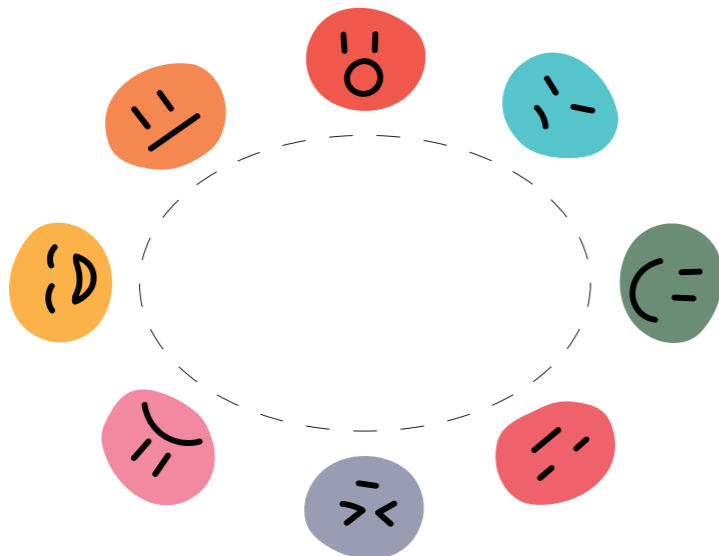
Členové skupiny si za domácí úkol připraví 2–3 věty s popisem činnosti či zásady, kterou můžeme podpořit zdravý životní styl; kartičky s popisem určitých činností/zásad spojených se zdravým či nezdravým životním stylem (příloha 13.1); míček; jmenovky členů skupiny; občerstvení; klíčové pojmy k tématu; pracovní list č.13; text „Zdravý spánek“ (příloha č. 13.2).

• Délka lekce/sezení:

1,5–2 h maximálně

• Prostředí:

• Úvodní cvičení:

Konverzační trénink. Jednotliví účastníci postupně ostatním přednesou zadaný úkol. Terapeut podporuje členy skupiny ke vzájemné diskusi, kladení otázek.

• 2. cvičení:

Konverzační hra. Každý z účastníků si postupně vytáhne kartičku s popisem určité činnosti a společně s ostatními členy skupiny diskutuje, zda je tato aktivita zdraví prospěšná, či škodlivá. Jednotliví účastníci uvádějí své argumenty pro a proti.

• Relaxační přestávka:

10 min (vyvětrání, protažení, občerstvení, toaleta)

• 3. cvičení:

Trénink paměti. Terapeut přečte stručný text na téma zdravého spánku. Účastníci mají za úkol zapamatovat si, co můžeme udělat pro zdravý spánek a včasné usnutí.

• 4. cvičení:

Konverzační trénink. Účastníci se rozdělí do dvojic a vzájemně diskutují o tom, jak nejlépe relaxují ve volném čase (aktivity a jejich náplň, pasivní x aktivní odpočinek...).

• Závěrečné cvičení:

Shrnutí lekce, prostor pro vyjádření členů skupiny, domácí úkoly/příprava na další lekci, poděkování a rozloučení.

• Bonusová aktivita:

Pracovní list č. 13

A) Doplňte přísloví:

Ve zdravém těle _____

Čistota půl zdraví, _____

Kam nechodí slunce, _____

Veselá mysl _____

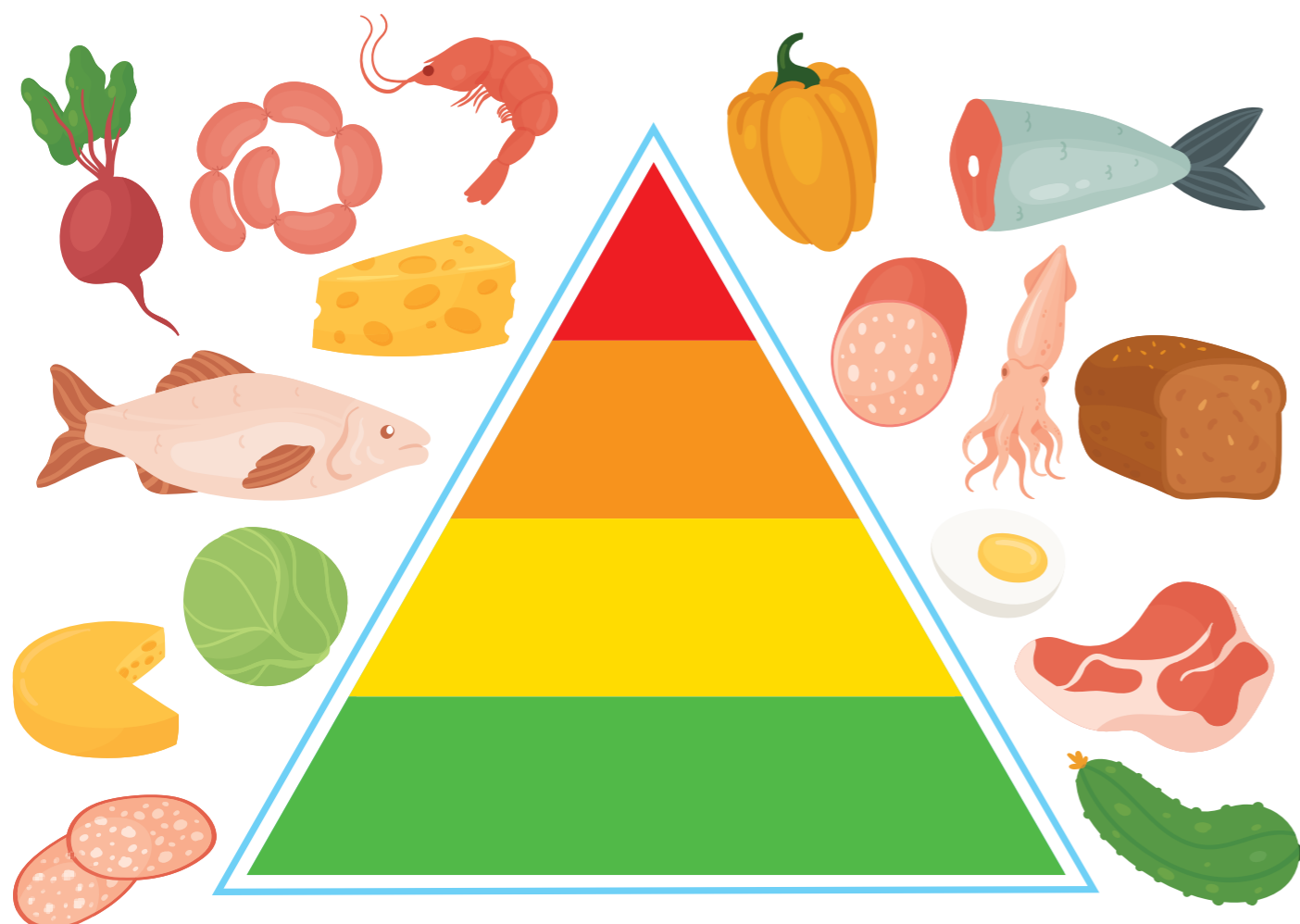
Mnoho jídel, mnoho _____

Jez do polosyta, _____

Kdo chce spát sladce, nechť _____

Pořádek a čistota, _____

B) Rozdělte (spojte čarou) potraviny na obrázcích do jednotlivých pater pyramidy. Čím výše v pyramidě, tím méně často bychom danou potravinu měli jíst.

PŘÍLOHA Č. 13.1

• Kartičky pro konverzační hru

Pravidelný pohyb	Zdravá strava
Pitný režim	Dostatek spánku
Konzumace čokolády	Otužování
Relaxace při aktivitě, která nám dělá radost	Preventivní lékařské prohlídky
Hygiena těla	Kouření
Odpočinek u televize/pc/mobilu	Dobrá nálada, smích

PŘÍLOHA Č. 13.2

• Text k aktivitě 3 – Zdravý spánek

Očkování	Teplé oblečení
Čištění zubů	Nízkosacharidová (low carb) strava
Vegetariánství	Okusování nehtů
Větrání	Vrcholový sport
Mytí rukou	Masáže
Alkohol/drogy	Diety

Spánek je jednou ze základních lidských potřeb. V průměru strávíme spánkem asi jednu třetinu našeho života. Během spánku naše tělo regeneruje, mozek upevňuje vzpomínky. Nedostatek spánku může vést k potížím s pamětí, soustředěním, zvyšovat naši chuť k jídlu a také naši náchylnost k různým zdravotním obtížím. Kvalita a dostatek spánku má tedy vliv na naše zdraví, energii i naladění. Jak ale kvalitního spánku můžeme docílit?

Jednou z důležitých zásad spánkové hygieny je pravidelnost, tedy usínat a probouzet se každý den ve stejnou dobu. Dobré je zvolit si takový čas usínání a probouzení, který bude snadné dodržovat a který nám poskytne dostatečný počet hodin spánku. Dle odborníků je ideální délka spánku u dospělých 7 až 9 hodin. Spánkový rozvrh bychom měli dodržovat během pracovního týdne i o víkendu. Dalším vhodným doporučením je vytvořit si určitý večerní rituál. Můžeme si přečíst pár stránek knížky, vykoupat se, poslechnout si uklidňující hudbu. Dáme tak tělu signál, že se blíží čas spánku.

Přes den bychom měli být přiměřeně aktivní a věnovat se alespoň chvíli fyzické aktivitě. Dobré je trávit co nejvíce času venku, na přirozeném denním světle. Příliš vhodné není odpočívat spánkem přes den, odpolední spánek může negativně ovlivnit večerní usínání. Přes den bychom neměli spát déle než 30 minut.

Obecně, a zvláště večer, bychom měli omezit konzumaci tučných a sladkých jídel, kofeinu, alkoholu, tabákových výrobků. Není také vhodné jíst těsně před uložením se ke spánku. Před spaním bychom neměli pracovat na počítači, tabletu, mobilním telefonu, sledovat televizi či hrát elektronické hry. Tzv. modré světlo snižuje naši potřebu spánku a narušuje usínání. Také není dobré před usnutím řešit závažné pracovní či osobní problémy, které nám pak brání usnout.

Důležité je prostředí, ve kterém spíme. V ložnici bychom měli mít ticho, tmou a chladnější vzduch mezi 18 a 20 °C. V posteli bychom neměli pracovat, studovat ani sledovat televizi. Pro zdravý spánek je důležitá také kvalitní matrace a lůžkoviny. Při dlouhodobějších potížích s usínáním je vhodné vyhledat odborníka.

(zpracováno dle: www.opatruj.se)

Svátky a oslavy, národní zvyky

• Cíl:

Rozšíření slovní zásoby, narace a popis události/zážitku, vyjádření přání a preferencí, porozumění významům slov, střídání rolí v dialogu a skupinové interakci, aktivní naslouchání a porozumění výpovědi ostatních členů skupiny, trénink pozornosti, vnímání a krátkodobé paměti.

• Příprava/pomůcky/materiály:

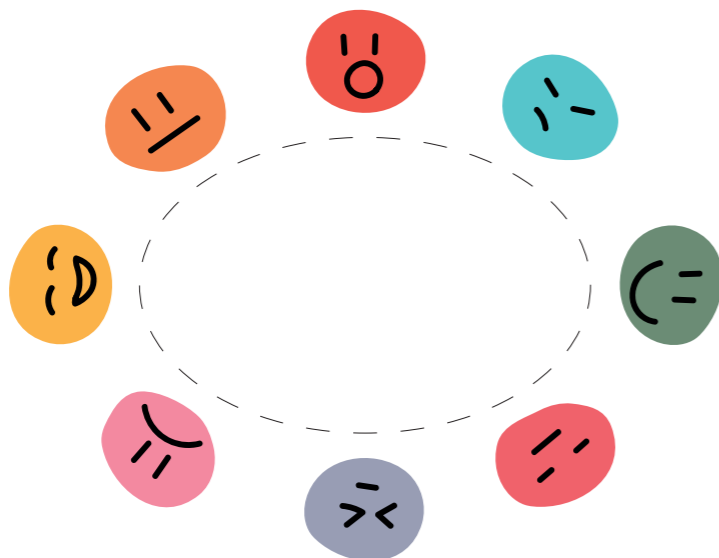
Členové skupiny si za domácí úkol připraví 2–3 věty o tom, jaké svátky slaví s rodinou či blízkými (narozeniny, svátek, Vánoce, Velikonoce...), případně jaký dodržují zvyk či tradici spojené s daným svátkem; kartičky pro hru „kufr“ (příloha č. 14.1); krátké texty o zvycích z různých zemí (příloha č. 14.2); míček; jmenovky členů skupiny; občerstvení; klíčové pojmy k tématu; pracovní list č. 14.

• Délka lekce/sezení:

1,5–2 h maximálně

• Prostředí:

• Úvodní cvičení:

Konverzační trénink. Jednotliví účastníci postupně ostatním vypráví o svých svátcích a tradicích či oblíbených zvycích (ad domácí úkol). Terapeut podporuje členy skupiny ke vzájemné diskusi, kladení otázek.

• 2. cvičení:

Práce s texty. Postupně si vždy jeden z účastníků vytáhne lísteček se stručným popisem svátku či tradice (z Čech i zahraničí), přečte jej a zbytek skupiny bude hádat, o jaký svátek/tradici, případně z jaké země, se jedná. V závěru účastníci skupiny z paměti zopakují, jaké svátky či tradice v aktivitě zazněly.

• Relaxační přestávka:

10 min (vyvětrání, protažení, občerstvení, toaleta)

• 3. cvičení:

Hra „kufr“. Účastníci skupiny si postupně vytáhnou kartičku s pojmem týkajícím se svátků/tradic a ostatním pojem vysvětlí tak, aby pojem uhádli. Ten, kdo první uhádne, uvede, jakého svátku se daný pojem týká, a hra pokračuje.

• 4. cvičení:

Konverzační trénink - práce ve dvojicích. Účastníci se rozdělí do dvojic. Každá dvojice dostane kartičku s daným svátkem/oslavou (vlastní zdroj terapeuta) a naplánuje stručně průběh dané události.

• Závěrečné cvičení:

Shrnutí lekce, prostor pro vyjádření členů skupiny, domácí úkoly/příprava na další lekci, poděkování a rozloučení.

• Bonusová aktivita:

Pracovní list č. 14

A) Ke kterému datu se pojí daný svátek? Spojte:

Nový rok	28. října
Den vítězství	5. července
Štědrý den	1. května
Den české státnosti	6. ledna
Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje	1. ledna
Svátek práce	6. července
Den vzniku samostatného Československa	28. září
Den upálení mistra Jana Husa	8. května

B) Doplňte k uvedeným třem slovům vhodný výraz (podstatné/přídavné jméno):

Jehličnatý, košatý, vánoční	_____
Bramborový, ledový, okurkový	_____
Malované, slepičí, vařené	_____
Vánoční, napínavá, animovaná	_____
Masopustní, lampionový, královský	_____

_____	koleda, ozdoby, cukroví
_____	atmosféra, nálada, pokrm
_____	hrdost, tradice, kroj
_____	svátek, hymna, příslušnost
_____	maškara, průvod, neděle

PŘÍLOHA Č. 14.1

• Texty pro aktivitu 2

a) Obchůzky maškar jsou parodií na společnost, ale mají také magický účel. Lidé věřili, že jim maska zvířete či jiné bytosti dodá sílu a výjimečné schopnosti.

b) Tento svátek je spojen se strachem z ohně, který může způsobit blesk. V kostelech se světlí svíčky, které si pak lidé nosí domů na ochranu.

c) Lidé navštěvují hroby svých blízkých zesnulých a uctívají jejich památku rozsvícením svíčky.

d) V tomto období, které trvá čtyři týdny, domácnosti zdobí věnec, na kterém každou neděli zapálíme jednu svíčku. Věnec symbolizuje vítězství, mír a bezpečí, věčný život a schopnost přírody přežít zimu.

e) Brzy ráno obcházejí chlapci s pletenými vrbovými pomlázkami vesnici a koledují. Vyšlehání pomlázkou má dívkám a ženám zaručit zdraví a mládí po celý rok. Za to dostávají malovaná vajíčka a jinou odměnu.

f) 6. ledna na svátek Tří králů přiletí na koštěti komínem čarodějnice Befana a hodným dětem naděluje dárky do připravených punčoch.

g) Lidé o této noci chodí k domům svých přátel a za dveřmi jim rozbíjejí porcelán. Čím více střepů majitelé domů druhý den najdou, tím více štěstí budou mít v novém roce.

h) Rodiče poschovávají vajíčka na zahradě domu. Úkolem dětí je najít co nejvíce vajíček. Dítě, které je nejúspěšnější, dostane největší koledu.

i) Tento původně keltský lidový svátek se slaví 31. října. Tradičními znaky jsou vyřezávané dýně se svíčkou uvnitř, čarodějky, duchové, košťata apod. Děti se oblékají do strašidelných kostýmů a chodí koledovat s tradičním *Trick or treat* (Koledu, nebo něco provedu).

j) Je to den, kdy si lidé posílají či dávají dárky, květiny, cukrovinky a pohlednice s tematikou lásky, srdce.

k) Tento den má upozornit na práva a potřeby dětí. U jeho příležitosti jsou připravovány různé společenské a sportovní akce, soutěže pro děti.

l) V tento den se v každém městě objeví tzv. „velký trh“ se spoustou svátečních dobrůtek, cukroví, hraček a oblečení. Po celý den tu dospělí i děti nakupují a slaví, nejvíc živo je pak večer a v noci.

m) Tento svátek se slaví 6. ledna místo Tří králů na památku Kristova křtu. Kněz hodí do moře kříž. Jakmile kříž zmizí pod hladinou, mladí muži a chlapci skočí do moře a snaží se ho najít. Ten, kdo kříž vyloví, bude mít v následujícím roce štěstí.

n) Při večeři se dává pod talíř šupina z kapra, která by měla přinést peníze a hojnost. Šupinu bychom pak měli také nosit v peněženke, abychom měli v následujícím roce dostatek peněz.

o) Tradice, kdy se muži převléknou za rohaté strašidelné příšery podobné d'áblu, procházejí městy a vesnicemi a bubnují a chřestí řetězy, aby odehnali zlé duchy zimy a postrašili diváky.

p) Světoznámý festival, při kterém městem chodí průvody extravagantně oblečených tanečníků a tanečnic samby. Akce se koná vždy od pátku do Popeleční středy.

Řešení:

a) Masopust	i) Halloween
b) Hromnice	j) sv. Valentýn
c) Dušičky	k) Mezinárodní den dětí
d) Advent	l) Jamajka – Štědrý den
e) Velikonoční pondělí	m) Řecko – svátek Epiphany
f) Itálie – svátek Epiphany	n) Štědrý den
g) Dánsko – Silvestr	o) např. Rakousko – Krampusové
h) např. USA – Velikonoce	p) Brazílie – Karneval

Česká republika & Praha

• Cíl:

Rozšíření slovní zásoby, narace a popis události/zážitku, vyjádření přání a preferencí, porozumění významům slov, střídání rolí v dialogu a skupinové interakci, aktivní naslouchání a porozumění výpovědi ostatních členů skupiny, trénink pozornosti, vnímání a krátkodobé paměti.

• Příprava/pomůcky/materiály:

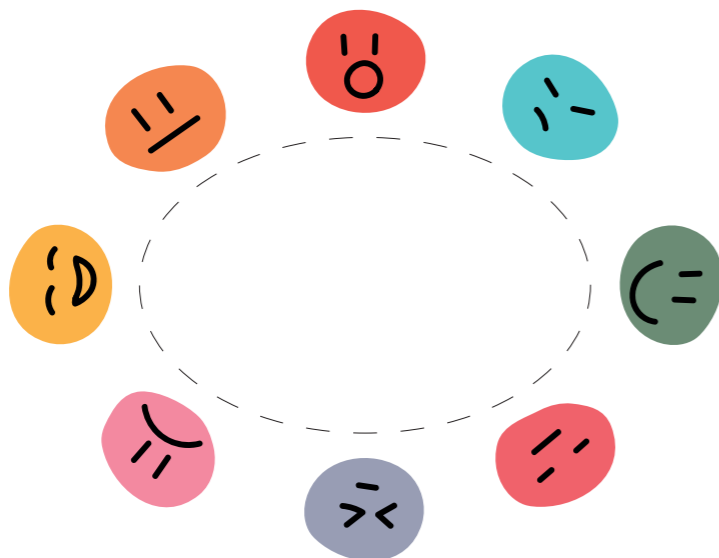
Členové skupiny si za domácí úkol připraví 2–3 věty o zajímavosti z místa svého bydliště/místa původu, kterou by chtěli ukázat návštěvě (název, kde v ČR/v zahraničí, jednu větu o dané zajímavosti); kartičky s názvy měst; kartičky s nápovědou (příloha č. 15.1); seznam písní s názvy měst (příloha č. 15.2); míček; jmenovky členů skupiny; občerstvení; klíčové pojmy k tématu, pracovní list č. 15.

• Délka lekce/sezení:

1,5–2 h maximálně

• Prostředí:

• Úvodní cvičení:

Konverzační trénink. Jednotliví účastníci postupně vypráví ostatním o zajímavosti z místa svého bydliště/místa původu (viz domácí úkol). Terapeut podporuje členy skupiny ke vzájemné diskusi, kladení otázek.

• 2. cvičení:

Konverzační hra. Jeden z účastníků si vytáhne kartičku s názvem známého českého města. Jeho úkolem je ostatním napovědět tak, aby toto město uhádli. Pokud bude tento úkol pro účastníka skupiny příliš obtížný, dostane od terapeuta kartičku s nápovědou klíčovými slovy.

• Relaxační přestávka:

10 min (vyvětrání, protažení, občerstvení, toaleta)

• 3. cvičení:

Hra s prvky muzikoterapie. Terapeut použije úryvky karaoke verzí písní, jejichž text obsahuje název českého města (tipy na písně viz příloha 15.2), a účastníci skupiny mají za úkol hádat, o jaké město se jedná. V rámci aktivity si mohou poté písně zazpívat.

• 4. cvičení:

Konverzační trénink–plánování. Na začátku terapeut nabídne členům skupiny rychlé asociační cvičení na téma „Když se řekne Praha, představím si...“ Poté se účastníci rozdělí do skupin po 3–4. Dohromady ve skupinách vytvoří program jednodenního výletu po Praze (co navštíví, jak budou v Praze cestovat, kde se občerství apod.).

• Závěrečné cvičení:

Shrnutí lekce, prostor pro vyjádření členů skupiny, domácí úkoly/příprava na další lekci, poděkování a rozloučení.

• **Bonusová aktivita:**

Pracovní list č. 15

A) Doplňte názvy pražských památek:

Karlův _____ Národní _____
 Obecní _____ Pražský _____
 Betlémská _____ Petřínská _____
 Staroměstská _____ Prašná _____
 Břevnovský _____ Katedrála sv. _____

B) Vyzkoušejte si následující vědomostní kvíz:

- Nejrozsáhlejším hradním komplexem v České republice je:
 a. Pražský hrad b. hrad Rabí c. Český Krumlov
- Nejvyšší hora České republiky Sněžka měří
 a. 1306 m b. 1603 m c. 1692 m
- Nejstarší dochovaný most v České republice se nachází v:
 a. Praze b. Písku c. Roudnici
- Nejstarší zoologická zahrada v České republice se nachází v:
 a. Liberci b. Praze c. Plzni
- Nejdelší česká řeka (na českém území) je:
 a. Labe b. Vltava c. Morava
- Nejteplejší minerální pramen v České republice je:
 a. Rudolfův pramen b. Vincentka c. Karlovarské Vřídlo
- Nejvyšší radniční vyhlídková věž se nachází v:
 a. Pardubicích b. Olomouci c. Ostravě
- Nejhlubší propast v České republice je:
 a. Macocha b. Mlýnská rokle c. Hranická propast
- Největším rybníkem v České republice i na celém světě je:
 a. Rožmberk b. Horusický c. Dvořiště

PŘÍLOHA Č. 15.1

• **Kartičky s názvy měst a nápovědou formou klíčových pojmů**

BRNO	MASARYKŮV OKRUH, VELETRHY, ŠALINA, ŠPILBERK
ČESKÉ BUDĚJOVICE	BUDVAR, KOH-I-NOOR, ČERNÁ VĚŽ, MASNÉ KRÁMY
ČESKÝ KRUMLOV	VLTAVA, ZÁMEK, UNESCO, OTÁČIVÉ HLEDIŠTĚ
JIČÍN	RUMCAJS, ČESKÝ RÁJ, ALBRECHT Z VALDŠTEJNA
KARLOVY VARY	BECHEROVKA, LÁZNĚ, FILMOVÝ FESTIVAL, MOSER
KUTNÁ HORA	CHRÁM SV. BARBORY, KOSTNICE, STŘÍBRNÉ DOLY, UNESCO
LIBEREC	ZOO, BÍLÍ TYGŘI, JEŠTĚD, IQ PARK, KRAJSKÉ MĚSTO
OLOMOUC	ARCIBISKUPSTVÍ, SYREČKY, SLOUP NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE, VELETRH FLORA
OSTRAVA	UHELNÉ DOLY, HUDEBNÍ FESTIVAL COLOURS, ZLATÁ TRETRA
PARDUBICE	PERNÍK, DOSTIHOVÝ SPORT, HOKEJ, KRAJSKÉ MĚSTO
PLZEŇ	PRAZDROJ, ZOO, DINOPARK, ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA, KRAJSKÉ MĚSTO
PRAHA	HRADČANY, ORLOJ, NÁRODNÍ DIVADLO, PETŘÍN
TÁBOR	JAN ŽIŽKA, KATAKOMBY, JORDÁN, KOTNOV, HUSITÉ
ZNOJMO	JIŽNÍ MORAVA, VINAŘSTVÍ, JAZZ, NAKLÁDANÉ OKURKY
ZLÍN	BAŤA, VÝCHODNÍ MORAVA, GOTTWALDOV, ZOO LEŠNÁ

PŘÍLOHA Č. 15.2

- Výběr deseti českých písní, které obsahují název města

Já jsem z Kutné Hory

Okolo Třeboně

Okolo Hradce

K Budějicům cesta

Ó Velvary

Kdyby byl Bavorov

Žádněj neví, co jsou Domažlice

Na tom pražským mostě

Kolíne, Kolíne

Běží liška k Táboru

Bonusové lekce z Islandu

1. bonusová lekce

Zajímavá místa na Islandu

(pozn: alternativně lze připravit i na jinou zemi/místo)

• Cíl:

Seznámení s vlastními jmény míst na Islandu, aktivní konverzace o zajímavostech. Podpora vyjadřování a porozumění prostřednictvím vyprávění a dialogu. Trénink pozornosti, vnímání, dlouhodobé a krátkodobé paměti. Zprostředkování efektivnější a sebejistější komunikace, zlepšení celkových komunikačních schopností a kvality života.

• Příprava/pomůcky/materiály:

Pracovní list č. 1B; pera; papír; abecední tabulky; jmenovky členů skupiny; klíčové pojmy k tématu; velká mapa Islandu, nebo velké plátno k promítání mapy Islandu; sáček kartiček s názvy zajímavých míst na Islandu (příloha č. 1B.1).

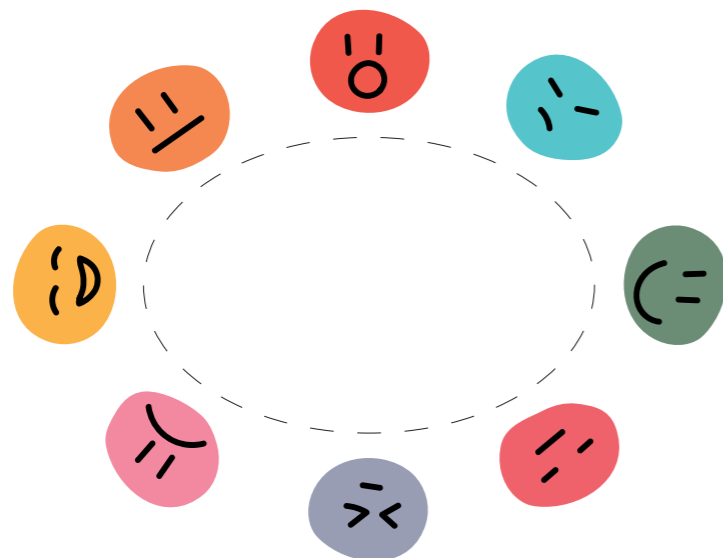
Členové skupiny si přinesou vlastní obrázek týkající se jejich oblíbeného místa na Islandu a připraví si text nebo poznámky vztahující se k danému místu.

• Délka lekce/sezení:

1,5–2 h maximálně

• Prostředí:

• Úvodní cvičení:

První kolo. Každý člen skupiny si vylosuje kartičku s názvem zajímavého místa na Islandu a ukáže toto místo na mapě Islandu. Terapeut napíše názvy míst na bílou tabuli nebo na obrazovku a vyhledá na internetu několik fotografií, které skupině ukáže.

Druhé kolo. Terapeut si vybere název jednoho místa, které napíše na obrazovku nebo bílou tabuli. Poté každého člena požádá, aby řekl něco, co o daném místě ví, například kde se nachází (může také ukázat na mapu), jak se tam dostat, zda tam byl, čím je místo zajímavé atd. Terapeut vytvoří na obrazovce myšlenkovou mapu s odpověďmi. Když se všichni vystřídají, terapeut přejde k dalšímu zajímavému místu. To se opakuje pro čtyři zajímavá místa z obrazovky.

• 2. cvičení:

Pro toto cvičení si každý člen skupiny přinese vlastní obrázek z domova, který se vztahuje k jeho oblíbenému místu na Islandu. Účastníci by měli mít také připravený text nebo poznámky vztahující se k tomuto místu, které si přinesou s sebou jako oporu pro svou krátkou prezentaci a sdílení osobních zážitků z tohoto místa.

Po každé prezentaci dostanou dva další členové skupiny za úkol položit každý jednu otázku. Podpoříme tak vzájemnou komunikaci a střídání v rozhovoru.

• Relaxační přestávka:

10 min (vyvětrání, protažení, občerstvení, toaleta)

• 3. cvičení:

Jeden člen skupiny vytáhne ze sáčku název zajímavého místa na Islandu (příloha č. 1B.1). Poté ostatní členové skupiny položí několik otázek typu ano/ne, aby zjistili, které místo si dotyčný vytáhl. Pokud je příliš obtížné zapamatovat si názvy všech zajímavých míst, můžeme účastníkům poskytnout jejich seznam.

• Závěrečné cvičení:

Shrnutí lekce, prostor pro vyjádření členů skupiny, domácí úkoly/příprava na další lekci, poděkování a rozloučení.

• Bonusová aktivita:

Pracovní list č. 1B

A) Sopky - napište slova, která souvisejí se sopkami:

B) Podle uvedeného popisu najděte věci, které se na Islandu nacházejí:

Tančí na obloze	Ledovce
Spousta tekoucí vody	Ovce na silnici
Někteří lidé v to věří	Polární záře / aurora
Zvládá teploty až -70 stupňů Celsia	Slunce
Dávejte pozor na bílou vlnu na silnici	Islandský kůň
Jestli mi řekneš poník, tak se naštvu!	Sopky
Mohou vybuchnout	Elfové a trollové
V létě nikdy nezapadá	Polární liška
Studený led	Vodopády

C) Přečtu vám krátký příběh (viz příloha č. 1B.2), pozorně poslouchajte a převyprávějte ho vlastními slovy.

PŘÍLOHA Č. 1B.1

• Seznam zajímavých míst na Islandu

Laguna Bláa Lónið	Grindavík	Gejzír
Vodopád Gullfoss	Národní park Skaftafell	Jezero Jökulsárlón
Národní park Þingvellir	Pláž Reynisfjara	Vodopád Skógafoss
Akureyri	Osada Búðir	Seyðisfjörður

PŘÍLOHA Č. 1B.2

• Rodinný výlet

Anna a její rodina brzy ráno vyrazili na výlet. Rozhodli se společně prozkoumat jih ostrova. Jejich první zastávkou byl Þingvellir, kde ožívá historie Islandu. Rodina se prošla podél Almannagjá a dolů k velkému jezeru. Děti se vyptávaly na Starý parlament a Anna jim vše ochotně vysvětlovala.

Dále zamířili k vodopádu Gullfossu, kde padá voda velkou silou. Rodina stála na vyhlídkové plošině a prohlížela si vodopád. Děti říkaly, že voda na slunci vypadá jako stříbro. „Musíme se sem vrátit,“ řekl otec.

Od Gullfossu jeli ke Gejzíru, kde Strokkur vystřeloval vodu vysoko do vzduchu. Děti se smály a tleskaly, když voda tryskala. Anna vyfotila rodinu před gejzírem. Poté se prošli po okolí a našli horká jezírka v zemi.

Po přestávce na oběd se vydali na jih k Seljalandsfossu. Vodopád byl zvláštní tím, že se pod ním dalo chodit. Anna s dětmi opatrně vstoupila do tunelu pod vodopádem. Stříkající voda je všechny zmáčela, ale skvěle se bavili.

Posledním cílem dne byl vodopád Skógar. Navštívili Skógafoss, kde se vodopád nořil do zelené krajiny. Děti se snažily doběhnout k vodopádu, aby spatřily stříkající vodu. Poté navštívily místní muzeum historie a dozvěděly se o životě na Islandu v minulosti.

Když se večer vraceli domů, byli všichni unavení, ale šťastní. Jih ostrova jim nabídl nádhernou přírodu a dobrodružství. Anna věděla, že na tento výlet bude rodina vzpomínat do konce života.

2. bonusová lekce

Státní svátky a oslavy Islandu

(pozn: alternativně lze připravit i pro svátky jiné země)

• Cíl:

Seznámení s konkrétními pojmy týkajícími se svátků, aktivní zapojení do konverzace. Trénink pozornosti, vnímání, dlouhodobé a krátkodobé paměti. Zprostředkování efektivnější a sebejistější komunikace, zlepšení celkových komunikačních schopností a kvality života.

• Příprava/pomůcky/materiály:

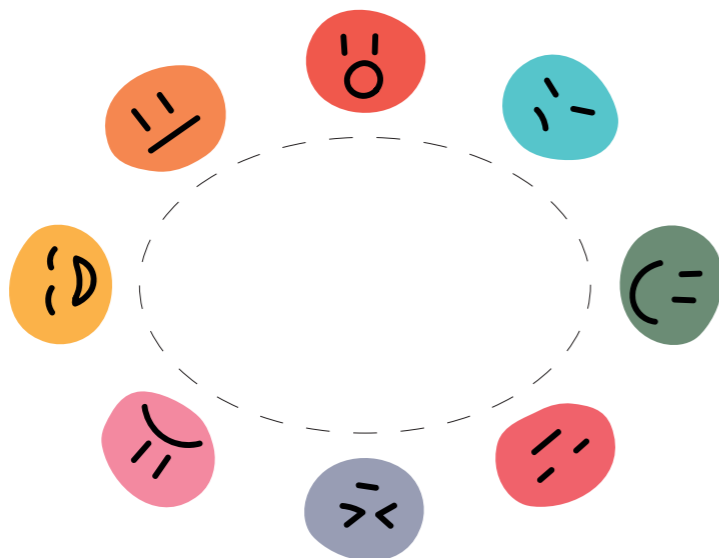
Pracovní list č. 2B; tužky; papír; abecední tabulky; jmenovky členů skupiny; sáček/taška s obrázky běžných předmětů souvisejících se svátkem (příloha č. 2B.1); klíčové pojmy k tématu. Členové skupiny si přinesou vlastní obrázek týkající se jejich oblíbeného státního svátku a své odpovědi na otázky týkající se tohoto státního svátku.

• Délka lekce/sezení:

1,5–2 h maximálně

• Prostředí:

• Úvodní cvičení:

První kolo. Členové skupiny jsou vyzváni, aby jeden po druhém uvedli název svátku/oslavy. Jeden z terapeutů napíše názvy svátků na obrazovku, aby je všichni viděli. Každý člen musí během této aktivity jmenovat alespoň jeden státní svátek.

Druhé kolo. Terapeut nechá seznam svátků (z předchozího kola) na obrazovce a „vytáhne“ samostatné okno s časovou osou s měsíci v roce. Cílem tohoto cvičení je seskupit svátky podle měsíců a zapsat je na časovou osu.

Skupina spolupracuje na uspořádání státních svátků podle měsíců a terapeut zapisuje jejich názvy na správné místo na časové ose.

• 2. cvičení:

1. Jaký je váš oblíbený státní svátek/oslava?
2. Jaké slavnostní tradice měla vaše rodina, když jste byli dětmi, u příležitosti tohoto svátku/oslavy?
3. Dodržíte tyto tradice dodnes? Vytvořili jste si nějaké nové sváteční tradice?
4. Máte s tímto svátkem/oslavou spojené nějaké konkrétní jídlo?

Cílem tohoto cvičení je, aby se členové skupiny dozvěděli více o ostatních členech skupiny a dostali příležitost podělit se o své vlastní myšlenky a nápady. Při této aktivitě využívají členové skupiny své vlastní obrázky (případně též připravené odpovědi na otázky) jako oporu při sdílení svých zážitků se skupinou.

• Relaxační přestávka:

10 min (vyvětrání, protažení, občerstvení, toaleta)

• 3. cvičení:

Hra – práce v menších, 2-3členných skupinách. Každý člen skupiny si vytáhne ze sáčku/tašky obrázek, který se vztahuje k jednomu svátku, a poté musí obrázek popsat skupině, aniž by řekl skutečný název svátku.

Pro zřízení úkolu lze stanovit určitá pravidla, např. zakázat některá slova k popisu předmětu.

• Závěrečné cvičení:

Shrnutí lekce, prostor pro vyjádření členů skupiny, poděkování a rozloučení.

• **Bonusová aktivita:**

Pracovní list č. 2B - bonus

A) Pojmenování kategorií:

Napište co nejvíce potravin typických pro každý svátek:

- a. Vánoce
- b. Velikonoce
- c. Silvestr
- d. Thorraþlot, svátek uprostřed zimy
- e. 17. červen - Národní den Islandu

B) Který státní svátek to je? Můžete si vybrat z níže uvedeného seznamu:

a. Oslovy mají tradičně podobu průvodů jednotlivými městy, městečky a vesnicemi, v jejichž čele obvykle stojí dechová kapela. Za kapelou tradičně kráčí oddíl islandských skautů s vlajkami.

b. Každoroční státní svátek na Islandu, který se slaví první čtvrtek po 18. dubnu (někdy mezi 19. a 25. dubnem). Na různých místech Islandu se konají průvody a organizovaná zábava.

c. Islandská slavnost uprostřed zimy s večerí, při níž účastníci pronášejí projevy a recitují básně, původně na počest severského boha Thora.

d. Největší výroční a městská slavnost v Reykjavíku. Někteří lidé říkají, že festival je vrcholem léta a zábavní akce podbarvují každodenní život v centru města od rána do večera. Festival je určen pro všechny obyvatele města a hosty, kteří se chtějí připojit k oslavám a pobavit se. Mnoho rodin a skupin přátel již udržuje tradici setkávání se, aby si společně užili den plný zábavy.

e. Základem tohoto dne je náboženský svátek, ale pro většinu Islandanů je to příjemný prodloužený víkend, kdy si mohou užít volný čas s rodinou a přáteli. Státní svátek trvá od čtvrtka do pondělí. Někteří lidé pořádají hony na vajíčka, jiní si užívají čokoládová vajíčka, aniž by je museli hledat.

Vánoce	Masopustní úterý	Mezinárodní den pracujících
Silvestr	Popeleční středa	Den nanebevstoupení Páně
Thorri	První srpnové pondělí	Svatodušní svátky
Velikonoce	První letní den	Bolludagur (Den krémových buchet)
Den námořníků	17. červen - Národní den Islandu	

C) Přečtu vám krátký příběh (příloha č. 1B.2), pozorně poslouchejte a pak odpovězte na otázky:

1. Jak se jmenují tři po sobě jdoucí únorové sváteční dny?
2. Jak víme, že má Lára rád krémové buchty?
3. Čí recept používá Lára na fazolovou polévku?
4. Proč tradice vybízí k tomu, aby se na masopustní úterý jedlo velké množství jídla?
5. Jaké kostýmy nosí Erla a Atli na Popeleční středu?
6. Co dělají děti na Popeleční středu?
7. Byly děti s oslavou spokojené?

PŘÍLOHA Č. 2B.1

• **Příklady obrázků souvisejících se svátky a oslavami**

PŘÍLOHA Č. 2B.2

• Oblíbené únorové svátky

Den krémových buchet, masopustní úterý a Popeleční středa naplňují týden radostí a tradicemi. Na masopustní pondělí Lára vstává brzy a snídá buchty s marmeládou a smetanou. Buchty dostává i v práci. A když přijde domů, sní ještě dvě buchty. „Čím víc buchet, tím lepší den!“ říká Lára se smíchem.

Další den je masopustní úterý. Tehdy se tradičně jí solené maso a fazole. Lára uvaří solené maso a fazolovou polévku podle babiččina receptu. Vůně naplní celý dům. Celá rodina se s chutí pustí do jídla. Podle tradice by se v tento den mělo sníst co nejvíce, aby se člověk připravil na půst. V dnešní době se však postí jen velmi málo Islandanů.

Na Popeleční středu se děti oblékají do kostýmů a jdou na středeční popeleční oslavu do školy. Lára ušila dceři Erle kostým princezny a synovi Atlimu pomohla převléknout se za šíleného vědce. Po škole šli sourozenci s kamarády do několika obchodů a zazpívali zaměstnancům, kteří je odměnili sladkostmi.

Večer si Lára sedla s Erlou a Atlim k večernímu rozhovoru. „Tohle jsou nejlepší dny v roce,“ řekli mamince. „Jsou výjimečné i proto, že je prožíváme společně,“ odpověděla Lára s úsměvem. Děti souhlasily. Nešlo jen o jídlo nebo sladkosti. Byla to pospolitost, smích a radost, které dělaly tyto dny nezapomenutelnými.

www.heilaheill.is

Tyto bonusové kapitoly jsme pro Vás připravili ve spolupráci s islandskou neziskovou a nevládní organizací Heilaheill pro osoby se zájmem o cerebrovaskulární onemocnění na Islandu.

Autorkami těchto bonusových kapitol jsou islandské klinické logopedky, které s Heilaheill úzce spolupracují.

Thorunn Hanna Halldorsdóttir M.Sc.

Vystudovala psychologii na Islandské univerzitě a logopedii na katedře mezilidské komunikace na Dalhousie University v Kanadě. Má rozsáhlé zkušenosti s prací s neurogenními poruchami komunikace v akutní i chronické fázi.

V současnosti pracuje v rehabilitačním centru Kjarkur jako logopedka, kde vede týmovou práci a mapuje klinické rehabilitační postupy. Zároveň je odbornou asistentkou na Islandské univerzitě, se specializací na praxi založenou na důkazech týkající se získaného poranění mozku a na alternativní a augmentativní komunikaci.

Helga Thors Ph.D. CCC-SLP

Vystudovala islandštinu, lingvistiku znakového jazyka a tlumočení znakového jazyka na Islandské univerzitě. Magisterský titul v oboru logopedie získala na univerzitě v Readingu ve Velké Británii a doktorský titul v oboru komunikačních věd a poruch na univerzitě v Jižní Karolíně v USA.

Na částečný úvazek se věnuje klinické práci s pacienty v univerzitní nemocnici Landspítali a provozuje také vlastní soukromou praxi, kde poskytuje logopedickou péči lidem s neurogenními komunikačními poruchami. Helga je také docentkou logopedie na Lékařské fakultě Islandské univerzity a koordinátorkou praxí pro studenty logopedie.

Helga se specializuje na cévní mozkové příhody, řečové a jazykové poruchy dospělých, praxi založenou na důkazech a vedení studentů.

Anna Berglind Svansdóttir M.S

Vystudovala islandštinu na Islandské univerzitě a má titul magistra věd v oboru řečové a jazykové patologie. Projektem její magisterské práce bylo školení komunikačních partnerů v oblasti afázie pro zdravotníky.

Pracuje v soukromé praxi, kde poskytuje logopedickou terapii dětem a dospívajícím s komunikačními potížemi, ale také lidem s afázií či jinými neurogenními komunikačními potížemi. Spolupracuje s pečovatelským domem a zdravotnickým zařízením v místě svého působení, kde rovněž poskytuje logopedickou terapii.

Literatura

- ELMAN, Roberta J., 2006. *Group Treatment of Neurogenic Communication Disorders: the Expert Clinician's Approach*. San Diego: Plural Publishing. ISBN 978-15-975-6817-3.
- KULIŠTÁK, Petr, 2017. *Klinická neuropsychologie v praxi*. Praha: Karolinum. ISBN 9788024630687.
- LASOTOVÁ, Naděžda, 2024. *Logopedická cvičení u afázie a kognitivních poruch: konverzační trénink pro dospělé*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-5151-6.
- NEUBAUER, Karel, 2018. *Kompendium klinické logopedie: diagnostika a terapie poruch komunikace*. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-1390-1.
- OBEREIGNERŮ, Radko, 2013. *Afázie a přidružené poruchy symbolických funkcí*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-3737-8.

Vydavatel:

CEREBRUM
Asociace osob po získaném poškození mozku

Sídlo: Křížíkova 56/75A, Karlín, 186 00 Praha 8

Název:
Příručka skupinové logopedie

První vydání:
březen 2025

ISBN:
978-80-909167-2-2

Autoři:
Mgr. Ing. Jana Horynová, Ph.D.
Mgr. Bc. Michal Kraff

Autorky bonusových kapitol z Islandu:
Thorunn Hanna Halldorsdóttir M.Sc.
Helga Thors Ph.D. CCC-SLP
Anna Berglind Svansdóttir M.S

Koordinátor publikace:
JUDr. Nataša Randlová, Ph.D.

Grafik:
Mg.A. Michal Strejček

Finanční podpora:
Fondy EHP a Norska

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

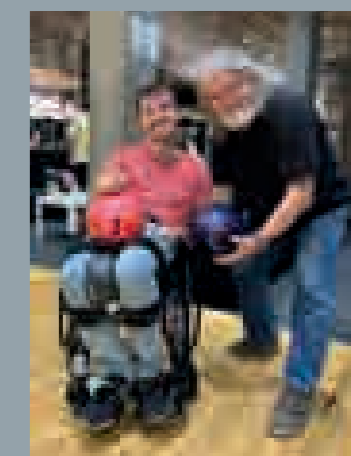
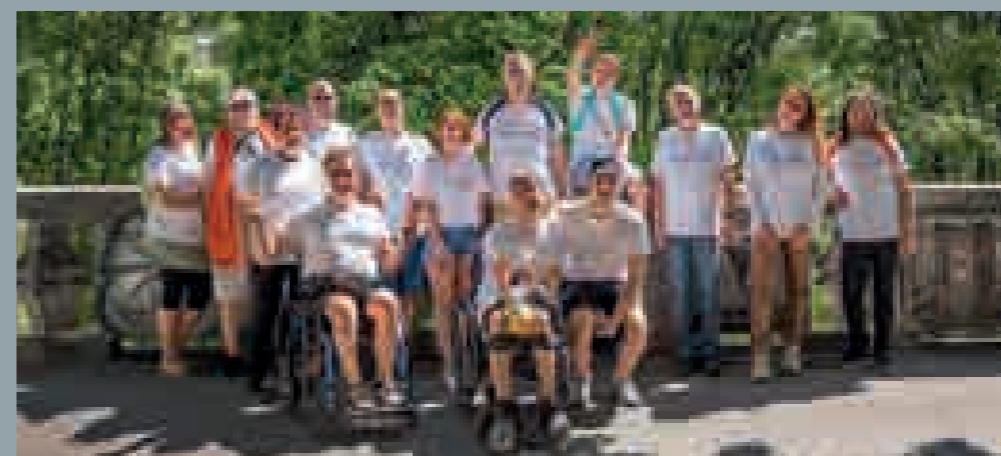
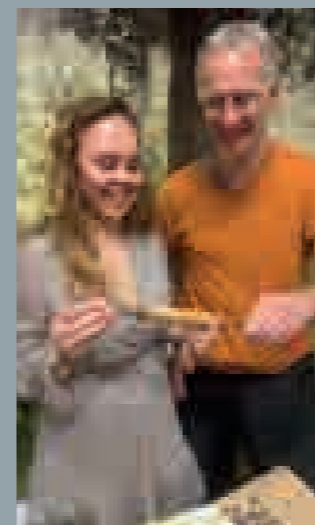
CEREBRUM

pacientská nezisková organizace

Pomáháme lidem se získaným poškozením mozku.
Provozujeme poradnu a komunitní centrum.

Proč je komunita osob se stejným postižením důležitá?

- společná motivace-radost-sdílení
- tréninky kognitivních funkcí
- pohybové aktivity
- rekondiční pobyty a sportovní víkendy
- deskovky a šachový klub
- tvoření
- vzdělávání
- výlety
- návštěvy kulturních akcí a divadel

Křížíkova 56/75A, Karlín, 186 00 Praha 8
Poradna - tel: +420 775 577 701
Všeobecné informace - tel: + 420 773 540 589
E-mail: info@cerebrum2007.cz
Web: www.cerebrum2007.cz